

Examenreglement Landstede Groep VO

Schooljaar 2024-2025

VMBO

Deel A

Op 22 mei is er met het examenreglement VO ingestemd door de GMR en op 26 september door de MR

Versie: definitief
Datum: juni 2024

Voorwoord

Beste leerling, ouder/verzorgende, medewerker en overige betrokkenen bij de eindexaminering,

In dit document is het examenreglement beschreven. In het examenreglement vind je alle spelregels die gelden bij schoolexamens en centrale examens. Daarnaast wordt uitgelegd hoe bij problemen bezwaar kan worden gemaakt. Dit examenreglement geldt voor alle afdelingen van alle leerjaren voor de VO scholen van Landstede Groep in schooljaar 2024/2025. Omdat vanuit de wet en regelgeving regels kunnen veranderen, wordt het examenreglement per schooljaar vastgesteld. Het is daarom belangrijk om naar het examenreglement van het huidige leerjaar te kijken. Vanwege de leesbaarheid van het document is gekozen voor de mannelijke persoonsvorm, overal waar in het document 'hij' staat geschreven, kan ook 'zij', 'hen' en 'die' worden gelezen.

Het examenreglement bestaat uit twee delen: deel A en deel B.

- **Deel A** is het deel wat voor alle scholen geldt van Landstede Groep. In dit deel is beschreven wat de algemene regels zijn, wat de taken van een examencommissie zijn, wat de regels en werkwijze van het centraal examen zijn en de regels zijn bij het bepalen van de uitslag, herkansing en diplomering.
-
- **Deel B** gaat over het schoolexamen, waarbij per school andere regels kunnen gelden.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
DEEL A.....	5
1. Algemene bepalingen	5
1.1. Begrippenlijst.....	5
1.2. Examenreglement	6
1.3. Toelating tot het eindexamen.....	6
1.4. Afnemen eindexamen.....	6
1.5. Examenprogramma	7
1.6. Indeling eindexamen; profielwerkstuk.....	7
1.7. Mogelijkheden vakkenkeuze	7
1.8. Diplomerings Praktijkonderwijs (PrO).....	8
1.9. Onregelmatigheden	8
1.10. Procedure voor het indienen van klachten, bezwaar en beroep	9
1.11. Hardheidsclausule	10
2. Examencommissie.....	10
2.1. Taken en bevoegdheden van de examencommissie.....	10
2.2. Benoeming en samenstelling van de examencommissie.....	10
3. Schoolexamen.....	11
3.1 Wettelijk kader betreffende inhaal- en herkansingsmogelijkheden.....	11
4. Centraal examen	11
4.1. Tijdvakken en examendata	11
4.2. Verhinderings deelname centraal examen	11
4.3. Regels bij het centraal examen	11
4.4. Bewaren examenwerk	12
4.5. Inzien examenwerk.....	12
5. Uitslag, herkansing en diplomering	14
5.1. Bepaling eindcijfer en beoordeling.....	14
5.2. Vaststelling uitslag.....	14
5.3. Uitslagregels	14
5.4. Bekendmaking uitslag.....	16
5.5. Herkansing centraal examen	16
5.6. Diploma en cijferlijst.....	16
5.7. Cum laude regeling	17
6. Overige bepalingen.....	19
6.1. Afwijking wijze van examineren.....	19

6.2.	Spreiding voltooiing eindexamen.....	19
6.3.	Examen op hoger niveau en terugvaloptie.....	20
6.4.	Eindexamen in eerder leerjaar	20

|

DEEL A

1. Algemene bepalingen

1.1. Begrippenlijst

Begrip	Toelichting
Bevoegd gezag	Het College van Bestuur van Landstede Groep.
Centraal examen	Het deel van het eindexamen dat centraal wordt afgenomen.
College voor toetsen en examens (CvTE)	Zelfstandig bestuursorgaan, namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland.
Commissie van Beroep	Een onafhankelijke commissie, ingesteld door het bevoegd gezag, die het beroep behandelt dat door een kandidaat is ingesteld tegen een uitspraak van de directeur.
CSPE	Centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma.
Deeleindexamen	Een examen in één van de door het eindexamen voorgeschreven vakken.
Digitaal examen	Een vorm van het centraal examen in één of meer vakken met gebruikmaking van de daartoe door het College voor Toetsen en Examens beschikbaar gestelde programmatuur.
Directeur	De eindverantwoordelijke directeur of rector van een school, benoemd door het bevoegd gezag.
Eindexamen	Een afsluitend examen in de vakken die vermeld zijn in het Wet voortgezet onderwijs 2020 of naar het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen en voor de meeste vakken een centraal examen.
Examencommissie	Door het bevoegd gezag benoemde commissie die verantwoordelijk is voor de borging van de kwaliteit van schoolexaminering en het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
Examendossier	Het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 3.11, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.
Examenstof	De stof die een kandidaat moet bestuderen voor een bepaald examen.
Examinator	Degene die de eindexamens afneemt.
Herkansing	Het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Handelingsdeel	Van een schoolexamen is een kleine of grote opdracht die voldoende moet worden afgerond.
Inspectie	De Onderwijsinspectie, bedoeld in artikel 1b van de Wet op het onderwijstoezicht.
Kandidaat	Eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.
Landstede Groep	De samenwerking tussen de volgende rechtspersonen die wordt aangeduid met "Landstede Groep": Stichting Bestuur Landstede Groep, Stichting Landstede, Stichting Agnieten College/De Boog, Stichting Ichthus College, Stichting Vechtdal College, Stichting CVMBO Harderwijk e.o.

Begrip	Toelichting
Praktische opdrachten	Opdrachten die niet schriftelijk zijn en die dienen om vaardigheden te toetsen en worden beoordeeld met een cijfer.
Profielwerkstuk	Een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
PTA: Programma van Toetsing en Afsluiting	In dit programma staat een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop getoetst wordt, de beoordeling en de weging ervan.
School	Een van de bij Landstede Groep aangesloten VO-scholen.
Schoolexamen	Het deel van het eindexamen dat door de school opgesteld wordt en plaatsvindt op de eigen school/locatie volgens het door het bevoegd gezag vastgestelde Programma van Toetsing en Afsluiting.
Examensecretaris	Het personeelslid van een school die door de directeur is aangewezen als examensecretaris.
Toets	Een toets met (digitale) schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten of een praktische opdracht, tenzij anders blijkt.

1.2. Examenreglement

1. Het examenreglement is opgesteld met inachtneming van het Wet voortgezet onderwijs 2020 of het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Het wordt jaarlijks op voorstel van de examencommissie vastgesteld door het bevoegd gezag.
2. Deel A van het examenreglement is ter instemming voorgelegd aan de GMR van de stichting.
3. Deel B van het examenreglement is ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad van de school.
4. Het examenreglement wordt door de directeur van de school jaarlijks vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en gedeeld met de kandidaten.
5. Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van dit examenreglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of kan vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan.
6. In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de directeur. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan de inspectie verplicht.¹
7. In geval regels van deze regeling in tegenspraak zijn met wet- en regelgeving, geldt de wet dan wel de regelgeving.

1.3. Toelating tot het eindexamen

1. De leerlingen van de school worden door het bevoegd gezag in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag kan kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, onder voorwaarden, toelaten tot het eindexamen.

1.4. Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst één of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris.
3. De taken van de examensecretaris zijn in ieder geval;

¹Zie *Handreiking voor bestuurders: Verantwoordelijkheid in het schoolexamen* voor de handelwijze en handelingsruimte voor het bestuur bij geconstateerde onvolkomenheden.

- a. Het ondersteunen van de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
 - b. Het ondersteunen van de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
 - c. Het verstrekken van overzichten van de schoolexamenresultaten;
 - d. Het (samen met de directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen;
 - e. Het (samen met de directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
 - f. Het (samen met de directeur) tekenen van de diploma's en cijferlijsten.
4. De taakbeschrijving van de examensecretaris is vastgesteld door de directeur van de school.

1.5. Examenprogramma

1. Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

1.6. Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen of uit beide. Deelname aan alle toetsen van het eindexamen is verplicht.
2. Het centraal examen kan bestaan uit een centraal schriftelijk examen, een combinatie van een centraal schriftelijk examen en een centraal praktisch examen (CSPE) en een landelijk flexibel en digitaal examen (af te leggen op de computer) dat in de plaats komt van het centraal schriftelijk examen.
3. Zie voor mogelijke toetsvormen van het schoolexamen artikel 7.2.
4. Het eindexamen havo en vmbo omvat voor kandidaten die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling.
5. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan, indien van toepassing, een maatschappelijke stage omvatten.
6. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg of de gemengde leerweg, omvat mede een profielwerkstuk.
7. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
8. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
9. Zie voor de school-specifieke eisen met betrekking tot de uitvoering van het profielwerkstuk en de vakken waarop het betrekking kan hebben, bijlage C.

1.7. Mogelijkheden vakkenkeuze

1. De kandidaten kiezen, rekening houdend met hoofdstuk II van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en bijlage B van dit examenreglement, in welke vakken zij eindexamen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, in de gelegenheid heeft gesteld zich op het eindexamen in die vakken voor te bereiden. Indien sprake is van samenwerking tussen scholen, is artikel 2 van het Besluit samenwerking VO-BVE van toepassing.

2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hen dat toestaat, in extra vakken eindexamen afleggen. Dit geldt niet voor vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.

1.8 Diplomerings Praktijkonderwijs (Pro)

Volgens het Wetsvoorstel schooldiploma pro/vso zijn alle praktijkonderwijs scholen vanaf schooljaar 2021-2022 verplicht om een officieel pro-diploma en een bijbehorend portfolio uit te reiken aan de hand van een school-eigen reglement.

1. Het getuigschrift voor pro komt te vervallen;
2. Er is geen landelijk examen, omdat pro leerlingen niet allemaal hetzelfde onderwijs krijgen. Dit betekent een afronding op maat, die per leerling kan verschillen;
3. De directeur bepaalt op basis van een school-eigen reglement wanneer een leerling het pro succesvol heeft afgerond. In dit reglement vermeldt de school duidelijk waar een leerling aan moet voldoen om het pro succesvol af te ronden;
4. Het is voor elke pro-school verplicht om een diploma praktijkonderwijs uit te reiken aan leerlingen die het pro succesvol hebben afgerond. Leerlingen die het pro niet succesvol afronden ontvangen een verklaring;
5. In aanvulling op het diploma is het voor elke pro-school verplicht om een Pro Portfolio uit te reiken aan leerlingen die het pro succesvol hebben afgerond. Uit dit portfolio blijkt welke bewijsstukken de leerling gedurende zijn schoolloopbaan behaald heeft. Dit zijn bijvoorbeeld branchecertificaten, vakdiploma's, praktijkverklaringen en een cijferlijst;
6. Het model voor het diploma is door de minister vastgesteld. Op dit model wordt niet langer opgenomen in welke vakken de leerling onderwijs heeft gevolgd zoals dit wel op het getuigschrift vermeld kon worden. Hetgeen voorheen op het getuigschrift stond kan nu opgenomen worden in het portfolio.

1.9 Onregelmatigheden²

1. Wanneer er sprake is van een vermoeden van een onregelmatigheid, wordt de kandidaat eerst gehoord door de directeur voordat een maatregel genomen wordt. De kandidaat kan zich daarbij door zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) laten bijstaan.
2. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
3. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen.
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal

² Enkele voorbeelden van onregelmatigheden zijn: te laat komen, afwezigheid zonder geldige reden, fraude (bijvoorbeeld spieken of plegen van plagiaat), niet op tijd inleveren van een praktische opdracht, praten tijdens het examen, etc.

examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

4. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de commissie van beroep.
6. In overeenstemming met artikel 2.64 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de Commissie van Beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de het tweede lid, onder e, laatste volzin. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

1.10. Procedure voor het indienen van klachten, bezwaar en beroep

1. De procedure voor de behandeling van klachten met betrekking tot het eindexamen staan beschreven in het huishoudelijk reglement van de examencommissie van de school.
2. Indien een kandidaat een klacht/ bezwaar heeft over een onderdeel van het examen, dan dient de kandidaat zijn klacht/bezwaar binnen vijf werkdagen schriftelijk in bij de directeur, met een afschrift naar de examensecretaris.
3. De directeur hoort de kandidaat en de betrokken examiner/ beoordelaar.
4. De directeur vraagt de examencommissie om advies over de (on)gegrondheid van het bezwaar van de kandidaat.
5. De directeur neemt een beslissing binnen 10 werkdagen na de datum van het indienen van het bezwaar.
6. Een kandidaat kan tegen een uitspraak van de directeur over zijn bezwaar beroep aantekenen bij de Commissie van Beroep.
7. Landstede Groep heeft een apart '[Reglement Commissie van Beroep voor Examens van Landstede Groep](#)', welke is gepubliceerd op www.landstedegroep.nl onder formele documenten.
8. In artikel 5 van het Reglement Commissie van Beroep voor Examens staat de procedure die kandidaten dienen te volgen voor het maken van bezwaar en beroep met betrekking tot het eindexamen dan wel ordemaatregelen.
9. In artikel 3 van voorgenoemd reglement staat de samenstelling van de Commissie van Beroep beschreven.
 - a. De Commissie van Beroep bestaat uit een even aantal gewone leden en evenveel plaatsvervangende leden, een voorzitter, tevens lid, en een plaatsvervangend voorzitter.
 - b. Leden (van het personeel) van het College van Bestuur/Landstede Groep, alsmede ouders/voogden/verzorgers en leerlingen/studenten/deelnemers van Landstede Groep en de vertrouwenspersoon binnen Landstede Groep kunnen geen zitting hebben in de Commissie van Beroep.
 - c. De Commissie van Beroep wordt ondersteund door een secretaris die eveneens is aangewezen door het College van Bestuur.
10. Het indienen van een bezwaar of beroep kan digitaal worden ingediend bij de Commissie van Beroep voor Examens via het emailadres klachtenmeldpunt@landstedegroep.nl

1.11. Hardheidsclausule

De directeur kan, in uitzonderlijke gevallen waarin de toepassing van dit reglement tot onredelijke gevolgen leidt, besluiten een bepaling van dit reglement geheel of gedeeltelijk buiten toepassing te laten.

2. Examencommissie

2.1. Taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen);
 - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen;
 - c. het behandelen van verzoeken en klachten met betrekking tot het schoolexamen;
 - d. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een examenreglement en een PTA voor het bevoegd gezag.
2. De directeur stelt in een huishoudelijk reglement de werkwijze en de uitvoering van de taken en bevoegdheden vast, zoals bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een jaarevaluatie op waarin de volgende onderdelen zijn opgenomen:
 - a. de bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering;
 - b. evaluatie van de kwaliteit van de schoolexaminering en een advies over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
4. De examencommissie verstrekt het huishoudelijk reglement en de jaarevaluatie aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van de school.
5. Als een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.

2.2. Benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Het bevoegd gezag van Landstede Groep:
 - a. stelt een examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten.
 - b. benoemt de leden van de examencommissie voor een looptijd van twee schooljaren.
 - c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en tenminste drie leden.
3. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
4. Leden van het bevoegd gezag worden niet benoemd tot lid van de examencommissie.
5. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
 - a. leden van het bevoegd gezag;
 - b. de directeur van een school;
 - c. leden van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad van de school;
 - d. leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers.

3. Schoolexamen

3.1 Wettelijk kader betreffende inhaal- en herkansingsmogelijkheden³

1. Als een kandidaat om als gevolg van ziekte of een andere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid bij één of meer toetsen niet aanwezig is, wordt hem op een later tijdstip gelegenheid gegeven deze in te halen.
2. Deze inhaalbaarheid is in geen geval van invloed op het aantal herkansingsmogelijkheden dat de kandidaat ter beschikking staat.

4. Centraal examen

4.1. Tijdvakken en examendata

1. Het centraal examen wordt in principe afgenomen in het laatste leerjaar. Een uitzondering hierop zijn de CSPE, welke ook in het voorlaatste schooljaar kunnen worden afgenomen.
2. Het centraal examen heeft een eerste, tweede en derde tijdvak. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het CvTE.
3. In afwijking van lid 2 geldt voor de CSPE en de digitale centrale examens geen eerste en tweede tijdvak, maar een door het CvTE aangewezen examenperiode.
4. De directeur stelt de kandidaten tijdig op de hoogte van de data en de tijdstippen waarop het centraal examen zal plaatsvinden.

4.2. Verhinderende deelname centraal examen

1. Als een kandidaat om een geldige reden, beoordeeld door de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt hij de mogelijkheid om in het tweede tijdvak het centraal examen alsnog te voltooien. Dit voor maximaal twee toetsen per dag.
2. In afwijking van lid 1 geldt voor de CSPE en de digitale centrale examens dat de kandidaat op een door het bevoegd gezag bepaald tijdstip de mogelijkheid tot voltooien krijgt.
3. Als een kandidaat in het tweede tijdvak ook verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak of examenperiode voor het CSPE en digitale centrale examens niet kan afronden, krijgt hij de mogelijkheid om in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen te voltooien.
4. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk via de directeur aan bij het CvTE.
5. Afwezigheid zonder geldige reden is een onregelmatigheid, waarbij de regels gelden uit artikel 1.9 uit dit examenreglement.
6. Als een kandidaat tijdens een centraal examen ziek wordt, wordt het protocol uit het document 'Protocol Centrale Examens voorgezet onderwijs' van de VO-raad gevolgd.

4.3. Regels bij het centraal examen

1. Voor aanvang van het centraal examen worden kandidaten schriftelijk op de hoogte gesteld van regels en procedures tijdens het centraal examen.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen over de opgaven gedaan. Mededelingen van het CvTE zijn hier een uitzondering op.
3. De directeur is ervoor verantwoordelijk dat er voldoende toezicht is bij het centraal examen. Tijdens het centraal examen wordt door één van de toezichthouders een proces-verbaal opgemaakt. Het proces-verbaal wordt samen met het gemaakte examenwerk na afloop van de zitting ingeleverd bij de examensecretaris of de schoolleiding.

³ [Artikel 2.60 Wet voortgezet onderwijs 2020](#)

4. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De eindtijd blijft gelijk aan de oorspronkelijke eindtijd.
5. Het centraal examen mag niet met potlood gemaakt worden (uitgezonderd tekeningen en grafieken).
6. Tassen, jassen e.d. moeten buiten het lokaal waar de examens plaatsvinden (hierna: "de examenruimte") blijven.
7. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen is verboden. Het is verboden communicatiemiddelen (zoals smartphones, laptops of tablets) en horloges mee te nemen de examenruimte in. Toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen worden voorafgaand aan het examen gecontroleerd. Zie voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, bijlage A.
8. Een kandidaat mag niet zonder toestemming van degenen die toezicht houden, uit de examenruimte gaan.
9. Kandidaten mogen, na inlevering van het gemaakte werk en de opgaven, de examenruimte niet eerder verlaten dan vanaf één uur na de opening van het centraal examen.
10. Gedurende het laatste kwartier van het centraal examen verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, niemand de examenruimte.
11. Alle aan de kandidaten voorgelegde opgaven en (klad)papieren voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van het centraal examen.
12. De kandidaat levert zijn/haar werk in bij één van de toezichthouders, die het tijdstip van inname noteert op het proces-verbaal. Aan het eind van de examenzitting controleren de toezichthouders of het werk van alle kandidaten ingenomen is.
13. Gemaakt werk dat de examenruimte heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de examiner(s) worden ingenomen.
14. Een kandidaat, die gemaakt werk en opgaven heeft ingeleverd en de zaal heeft verlaten, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de examenruimte constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
15. Deelname aan het centraal examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.

4.4. Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen wordt ten minste 6 maanden na uitslagbepaling bewaard door de directeur.
2. Een door de directeur en de examensecretaris ondertekend exemplaar van de opgave wordt ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

4.5. Inzien examenwerk

1. Het (digitale) schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de directeur door de kandidaat worden ingezien. Een leerling heeft volgens de privacywetgeving AVG recht op een kopie van het eigen gemaakte en nagekeken examenwerk (SE + CE) wanneer hier persoonsgegevens op staan. Er mogen tijdens de inzage geen aantekeningen worden gemaakt.
Het originele examenwerk blijft eigendom van de school en mag door de kandidaat niet worden meegenomen buiten de voor het inzien aangewezen ruimte.
2. Als door het inzien van het examenwerk blijkt dat er een verkeerd aantal punten is toegekend, worden de directeur en de examensecretaris hiervan direct op de hoogte gesteld door de medewerkers van de school die bij het inzien aanwezig waren. Deze vertegenwoordigers doen geen uitspraak over het gevolg van de constatering dat er mogelijk een onjuiste score is toegekend. Bij het inzien kan worden ontdekt dat een score zowel te hoog als te laag is

vastgesteld, waardoor een cijfer als gevolg daarvan zowel naar boven als naar beneden kan worden bijgesteld.

5. Uitslag, herkansing en diplomering

5.1. Bepaling eindcijfer en beoordeling

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak dat wordt afgesloten met een centraal examen op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma 49 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.
3. Als een vak alleen een schoolexamen kent, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

5.2. Vaststelling uitslag

1. De directeur en de examensecretaris stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 5.3 uit dit examenreglement.
2. Indien dat nodig en mogelijk is om de kandidaat te laten slagen, betrekken zij van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen echter een eindexamen te vormen als bedoeld in hoofdstuk II van het Wet voortgezet onderwijs 2020.

5.3. Uitslagregels

vmbo

1. De kandidaat die eindexamen van een leerweg in vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen genoemd in artikel 3.35 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald;
 - f. hij het loopbaandossier heeft gemaakt volgens het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van de school; als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald. In aanvulling op het eerste lid wordt in vmbo gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak (combinatiecijfer). De samenstelling van het combinatiecijfer wordt, indien van toepassing, toegelicht onder artikel 6.4 van dit examenreglement.

2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat in vmbo bb/kb het combinatiecijfer van de vier beroepsgerichte keuzevakken in de slaag- / zakregeling ten allen tijde meetelt als één cijfer (combinatiecijfer). De samenstelling van het combinatiecijfer wordt, indien van toepassing, toegelicht onder artikel 6.4 van dit examenreglement.
3. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de Wet op het voorgezet onderwijs geslaagd indien:
 - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft;
 - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of meer heeft behaald.

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 2.103 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

4. Voor leerlingen die het praktijkgerichte vak als examenvak volgen bij gl/tl : het praktijkgerichte vak wordt afgesloten met een schoolexamen. In het praktijkgerichte vak doet de kandidaat geen centraal examen.

Het praktijkgerichte vak telt mee in de slaag-zakregeling. Het is één van de vakken die meetelt voor het diploma. Het schoolexamenresultaat is opgebouwd uit de verschillende beoordelingen binnen het praktijkgerichte vak. Het schoolexamenresultaat is daarmee ook het eindcijfer en telt mee voor de vaststelling van de uitslag.

Het cijfer telt niet mee in de zogenaamde 5,5-regeling. Die regel bepaalt dat de leerling voor alle vakken waarin centrale examens wordt gedaan een 5,5 of hoger moet hebben gehaald. Het praktijkgerichte vak wordt echter met een schoolexamen afgesloten, waardoor deze regel niet geldt.

In het PTA staat of onderdelen van het praktijkgericht programma herkanst kunnen worden.

havo en vwo

5. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij: voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak/de andere vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - iv. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. geen van de eindcijfers van de vakken die gezamenlijk het combinatiecijfer vormen lager is dan 4.

- e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
6. Bij de uitslagbepaling volgens het vierde lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak (combinatiecijfer), voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan onder de voorwaarden zoals genoemd in artikel 3.34 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 toevoegen: literatuur, ANW, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs. De samenstelling van het combinatiecijfer wordt, indien van toepassing, toegelicht onder artikel 6.4.

5.4. Bekendmaking uitslag

1. Zodra de uitslag volgens artikel 5.2 is vastgesteld, maakt de directeur deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van wat in artikel 5.5 staat vermeld. De in de eerste zin bedoelde uitslag is de definitieve uitslag als artikel 5.5, eerste lid, van dit examenreglement niet wordt toegepast.

5.5. Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 4.2.3. van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in de eerste zin, om ook het CSPE te herkansen. De herkansing van het CSPE bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 5.4. de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
2. De kandidaat meldt bij de directeur schriftelijk dat hij gebruik wil maken van de recht op herkansing zoals beschreven in het eerste lid. Dit dient gedaan te worden vóór een door de directeur te bepalen dag en tijdstip.
3. Het hoogste van de cijfers gehaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld volgens de uitslagregels en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat meegedeeld.
5. Het eerste tot en met het vierde lid van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

5.6. Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
 - c. voor vmbo het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
 - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in vmbo,
 - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien:
 - i. de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
 - ii. deze tenminste de duur heeft gehad van 30 uren,
 - g. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 3.34 en 3.35 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020,
 - h. de uitslag van het eindexamen.

- i. het cijfer voor het schoolexamen rekenen voor kandidaten zonder het vak wiskunde wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De directeur en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
5. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met "goed" of "voldoende".

5.7. Cum laude regeling

1. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vwo als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 4.3 van dit examenreglement, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond artikel 4.3.
2. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen havo als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 4.3 van dit examenreglement, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 4.3.
3. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 5.3 van dit examenreglement.
4. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - i. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het eindcijfer berekend op grond van artikel 5.3 van dit examenreglement, en

- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 5.3.
- 5. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 4.3 van dit examenreglement, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 5.3.

6. Overige bepalingen

6.1. Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, onder voorwaarde dat aan de overige bepalingen van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en de Wet voortgezet onderwijs 2020 wordt voldaan. De directeur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke beperking, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt melding gedaan aan de inspectie.

6.2. Spreiding voltooiing eindexamen

1. Als een kandidaat door langdurige ziekte of bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden, niet in staat is geweest om het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, kan het bevoegd gezag, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daaropvolgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 5.5, eerste tot en met het vierde lid, is van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen. Het in dat artikel bedoelde recht ontstaat in het eerste schooljaar nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.

4. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 4.3.

6.3. Examen op hoger niveau en terugvaloptie

1. De directeur kan kandidaten de mogelijkheid bieden om één of meer vakken op een hoger niveau te volgen en af te sluiten in plaats van het niveau van de eigen leerweg. Kandidaten doen éénmaal centraal examen voor het betreffende vak. Dat wil zeggen dat ze één vak niet gelijktijdig op twee niveaus af kunnen sluiten.
2. Het niveau waarop in een vak centraal examen wordt afgelegd, is bepaald op het moment dat de school het schoolexamencijfer verstrekt aan de DUO. Voor het bepalen van het eindcijfer gelden alle regels van het overeenkomstige vak uit het hogere niveau.
3. Het diploma wordt bepaald door de vakken van het laagste niveau. Vakken die op een hoger niveau zijn afgesloten worden vermeld op de cijferlijst.
4. Wanneer een examen op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving niet of niet naar tevredenheid gehaald wordt in het eerste tijdvak, kan een kandidaat alsnog centraal examen afleggen op het niveau van die schoolsoort of leerweg. Deze mogelijkheid tot terugval wordt niet als een herkansing gezien, het recht op herkansing vervalt niet. Als er gekozen is voor het gebruik maken van de terugvaloptie, dan telt dat cijfer mee bij de uitslagbepaling. Het resultaat van het schoolexamen dat behaald is op het hogere niveau blijft staan en wordt onveranderd overgenomen als schoolexamencijfer van het eigen niveau.

6.4. Eindexamen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 4.1.2, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 5.4 is bij deelname in een eerder leerjaar ook van toepassing.
4. Als het eerste lid wordt toegepast, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het CvTE.
5. Als een kandidaat in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

DEEL B – Schoolexamen

Agnieten College Zwartsluis 2024-2025

VMBO

Basis

Kader

Gemengde en Theoretische Leerweg

Versie: 3.0

Datum: september 2024

Voorwoord

Beste leerling, ouder/verzorgende, medewerker en overige betrokkenen bij de eindexaminering, In dit document is het examenreglement beschreven. In het examenreglement vind je alle spelregels die gelden bij schoolexamens en centrale examens. Daarnaast wordt uitgelegd hoe bij problemen bezwaar kan worden gemaakt. Dit examenreglement geldt voor alle afdelingen van alle leerjaren voor de VO-scholen van Landstede Groep in schooljaar 2024/2025. Omdat vanuit de wet- en regelgeving regels kunnen veranderen, wordt het examenreglement per schooljaar vastgesteld. Het is daarom belangrijk om naar het examenreglement van het huidige leerjaar te kijken. Vanwege de leesbaarheid van het document is gekozen voor de mannelijke persoonsvorm, overal waar in het document 'hij' staat geschreven, kan ook 'zij', 'hen' en 'die' worden gelezen.

Het examenreglement bestaat uit twee delen: deel A en deel B.

- Deel A is het deel wat voor alle scholen geldt van Landstede Groep. In dit deel is beschreven wat de algemene regels zijn, wat de taken van een examencommissie zijn, wat de regels en werkwijze van het centraal examen zijn en de regels zijn bij het bepalen van de uitslag, herkansing en diplomering.

- Deel B gaat over het schoolexamen, waarbij per school andere regels kunnen gelden. Dit schooljaar is een belangrijk jaar: eind mei ga je deze opleiding afsluiten (wanneer alles volgens planning verloopt) en als alles goed gaat, kan je in juli je diploma in ontvangst nemen.

De examenkandidaat ontvangt van school een uittreksel uit het leerlingvolgsysteem en een formulier met de (gekozen) vakken. De persoonsgegevens en vakken moeten worden gecontroleerd. Zijn er wijzigingen dan worden deze door de ouder/verzorger gewijzigd op het betreffende formulier. Examenkandidaten en ouder(s)/verzorger(s) tekenen voor de juistheid van persoonsgegevens en vakkenpakket.

Ter controle kan gevraagd worden om een identiteitsbewijs te laten zien. De inleverdatum van de brieven is vermeld. Mocht de mentor de brieven, ondanks herhaalde verzoeken, niet retour ontvangen hebben, dan wordt gesteld dat jij/u akkoord gaat met de geregistreerde gegevens in Magister.

In het examenjaar is het van belang dat je vanaf de eerste dag serieus aan de slag gaat. Houd je werk met regelmaat bij, dat werkt vaak beter dan pas kort voor een schoolexamenweek c.q. examen te gaan studeren. Voor vragen en opmerkingen kun je terecht bij je mentor, vakdocent of examencommissie.

Heel veel succes in je examenjaar.

De examencommissie:

Voorzitter:

Dhr. B. Broek

Kwaliteitsfunctionaris:

Lid: mevr. M. Gabriël

Algemeen lid:

Dhr. S. Kielstra

Examensecretaris:

Dhr. M. Weijenberg (BL en KL)

Dhr. F. Stoel (GL en TL)

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
DEEL B – Schoolexamen	4
7.Schoolexamen.....	5
7.1.Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)	5
7.2. Inrichting schoolexamen	5
7.3. Regels bij het schoolexamen	5
7.4.Beoordeling schoolexamen	6
7.5.Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen	7
7.6.Bewaren examenwerk	7
7.7.Inzien examenwerk	7
7.8.Verhindering deelname schoolexamen	7
7.9.Herkansingsregeling/herexamenregeling schoolexamen	8
7.10.Resultaten schoolexamen	9
7.11.Vrijstelling/ontheffing	9
Bijlage A. Toegestane hulpmiddelen centraal examen	10
Bijlage B Keuze eindexamenvakken	11
Bijlage C. School-specifieke eisen profielwerkstuk.....	13

DEEL B – Schoolexamen 2024-2025
Agnieten College Zwartsluis

7. Schoolexamen

7.1. Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een PTA vast, dat in elke geval betrekking heeft op het huidige schooljaar.
2. In het PTA staat per vak aangegeven:
 - a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
 - b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
 - c. de wijze waarop het schoolexamen wordt afgenomen
 - d. de periodes waarin het schoolexamen wordt afgenomen,
 - e. welke toetsen van het schoolexamen te herkansen zijn,
 - f. wat de weging van een toets is binnen het schoolexamen van een vak,
 - g. de berekening hoe het cijfer voor het schoolexamen van een vak tot stand komt.
3. Het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en via magister aan de kandidaten gegeven.
4. Als het schoolexamen een praktische opdracht is, moet dit verplicht voor of op de deadline ingeleverd zijn.

7.2. Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier.
2. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken, waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht volgens hetgeen per vak in het PTA is aangegeven.
3. Kandidaten zonder het vak wiskunde leggen een schoolexamen rekenen af. Dit schoolexamen wordt in het laatste schooljaar afgelegd. De inrichting staat opgenomen in het PTA.
4. Het schoolexamen begint voor het vmbo voor bepaalde vakken en PTA onderdelen in leerjaar 3 (zie bijlage PTA) en wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, bedoeld in artikel 3.1.2.
5. De vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, moeten voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen zijn afgesloten.
6. Het bevoegd gezag kan een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
7. Het schoolexamen kan bestaan uit een: schriftelijke toets, praktijk toets, mondelinge toets, werkstuk, presentatie, proeve van bekwaamheid, kennis/theorietoets.
8. Deelname aan het centraal examen is pas mogelijk, als zowel de becijferde als niet-becijferde onderdelen van alle vakken van het schoolexamen zijn afgerond.

7.3. Regels bij het schoolexamen

1. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Als een kandidaat na een half uur te laat komt geldt dit als verhindering, hiervoor gelden de regels uit artikel 7.8.
2. Wanneer een deadline van een praktische opdracht of profielwerkstuk etc. wordt overschreven geldt dit als een onregelmatigheid (zie Examenreglement Deel A, artikel 1.9). Hierdoor kan de praktische opdracht of profielwerkstuk etc. niet beoordeeld worden. De directeur is bevoegd tot en besluit over het opleggen van een maatregel zoals benoemd in 1.9 van dit reglement.

3. Het gemaakte werk zowel schriftelijk als digitaal wordt na afronding tijdens het schoolexamen ingeleverd bij de surveillant/docent. De gemaakte schoolexamens worden in volgorde van kandidaat nummer overgedragen aan de examensecretaris, die na controle het eerst bewaard in de kluis of direct aan de betreffende vakdocent het gemaakte werk overdraagt. Na correctie wordt het gemaakte werk tot 6 maanden na uitslagbepaling bewaard door de betreffende vakdocenten zelf. Digitale schoolexamens moeten ter controle ook inzichtelijk zijn voor de examensecretaris/commissie.
4. Digitaal gemaakte toetsen worden voor de looptijd van het PTA tenminste 6 maanden na uitslagbepaling op een veilige plek opgeslagen en bewaard door de vakdocent.
5. De vakdocent meldt tijdig *tijdens de les* aan de kandidaat welke hulpmiddelen zijn toegestaan bij een schoolexamen.
6. De kandidaat schrijft tijdens een toets met pen; het is niet toegestaan om de toets met potlood of uitwisbare inkt te maken. Wel is het toegestaan om grafieken en dergelijke met potlood te maken.
7. Tassen, jassen e.d. mogen niet in de examenruimte aanwezig zijn.
8. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen is verboden. Het is verboden communicatiemiddelen (w.o. mobieltjes) mee te nemen de examenruimte in, ook een horloge is niet toegestaan. Toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen kunnen voorafgaand aan het examen worden gecontroleerd.
9. De opgaven en uitwerkingen van een toets voor het schoolexamen worden door de kandidaat ingeleverd bij de aanwezige surveillant.
10. De bijlagen waarop een antwoord moet worden ingevuld, dienen in het overige werk te worden gesloten. Indien het werk uit meerdere papieren bestaat, dienen deze in elkaar gestoken te worden ingeleverd.
11. Een kandidaat, die gemaakt werk en opgaven heeft ingeleverd en de examenruimte heeft verlaten, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de examenruimte constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
12. Kandidaten mogen, na inlevering van het gemaakte werk en de opgaven, de examenruimte niet eerder verlaten dan vanaf één uur na de opening van de zitting.
13. Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, niemand de examenruimte
14. Deelname aan enige toets van het schoolexamen betekent, dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
15. Indien van toepassing op te nemen: werkwijze bij afstandstoetsing.

7.4. Beoordeling schoolexamen

1. De cijfers voor toetsen uit het schoolexamen worden gegeven in een schaal van cijfers lopende van 1,0 tot en met 10,0. Deze cijfers worden zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk na twee schoolweken via Magister aan de kandidaat bekend gemaakt. Via de vakdocent/de examensecretaris kan een kandidaat tot uiterlijk twee schoolweken na bekend maken van de uitslag schriftelijk aangeven of het cijfer correct in Magister is verwerkt.
2. De berekening van het eindcijfer van het schoolexamen staat per vak aangegeven in het PTA. Het eindcijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
 - Als in een vak geen centraal examen wordt afgelegd dan is het schoolexamencijfer het eindcijfer voor het eindexamen. Is dit eindcijfer niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma minder dan 45 zijn, naar beneden afgerond en indien deze 45 of meer zijn, naar boven afgerond. Bijvoorbeeld: 5,44 wordt een 5 en 5,45 wordt een 6.
 - Als in een vak ook centraal examen wordt gedaan, wordt het cijfer van het schoolexamen afgerond op 1 decimaal. Is het tweede decimaal een cijfer van 1 t/m 4, dan wordt het naar beneden afgerond, is het een cijfer van 5 t/m 9 dan wordt het naar boven afgerond.
3. In afwijking van het eerste lid, worden de kunstvakken (vmbo-tl) en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze

beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en gebeurt op basis van het voldoende afsluiten van de betreffende vakken, zoals blijkt uit het examendossier.

4. In afwijking van het eerste lid wordt voor het vmbo het profielwerkstuk beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkt uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
5. Het combinatiecijfer voor het vwo en havo bestaat uit het rekenkundige gemiddelde van de vakken maatschappijleer, ckv, literatuur, godsdienst, levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, ANW en het profielwerkstuk. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee. Geen van deze vakken mag een (afgerond) cijfer hebben lager dan een 4. Bij de uitslag- bepaling wordt het combinatiecijfer beschouwd als het cijfer van één vak.
6. Het combinatiecijfer voor vmbo bb en kb is het gemiddelde van de eindcijfers behaald voor de beroepsgerichte keuzevakken. Voor geen van deze keuzevakken mag afzonderlijk een eindcijfer lager dan 4 mag worden behaald.
7. Het combinatiecijfer voor vmbo gl is het gewogen gemiddelde van de eindcijfers voor het profielvak en de beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het eindcijfer voor het profielvak zo vaak meetelt als er beroepsgerichte keuzevakken zijn. Als er examen is gedaan in drie keuzevakken, dan tellen die drie eindcijfers ieder één keer en het eindcijfer voor het profielvak drie keer.

7.5. Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen

1. Voor de start van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur of gemandateerde teamleider(s) een overzicht met daarin, voor zover van toepassing:
 - a. de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier;
 - b. de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
 - c. de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
 - d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
2. De directeur of de gemandateerde teamleider de examensecretaris tekenen voor verstrekking van dit overzicht.
3. De kandidaat tekent voor ontvangst van dit overzicht.

7.6. Bewaren examenwerk

1. Het werk van het schoolexamen wordt ten minste 6 maanden na uitslagbepaling bewaard **door de** directeur.

7.7. Inzien examenwerk

1. Het (digitale) schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de directeur door de kandidaat worden ingezien. Er mogen tijdens de inzage geen aantekeningen worden gemaakt. Het originele examenwerk blijft eigendom van de school en mag door de kandidaat niet worden meegenomen buiten de voor het inzien aangewezen ruimte.
2. Als door het inzien van het schoolexamenwerk blijkt dat er een verkeerd aantal punten is toegekend, worden de directeur en de examensecretaris hiervan direct op de hoogte gesteld door de vertegenwoordigers van de school welke bij het inzien aanwezig waren. Deze vertegenwoordigers doen geen uitspraak over het gevolg van de constatering dat er mogelijk een onjuiste score is toegekend. Bij het inzien kan worden ontdekt dat een score zowel te hoog als te laag is vastgesteld, waardoor een cijfer als gevolg daarvan zowel naar boven als naar beneden kan worden bijgesteld.
3. Een leerling heeft volgens de privacywetgeving AVG recht op een kopie van het eigen gemaakte en nagekeken examenwerk (SE + CE) wanneer hier persoonsgegevens op staan.

7.8. Verhinderende deelname schoolexamen

1. Als een kandidaat door ziekte, buitengewone omstandigheden of overmacht niet in staat is aan een onderdeel van het SE deel te nemen of een werk tijdig in te leveren, meldt hij of zij minderjarigheid

- zijn ouders/verzorgers dit zo spoedig mogelijk tot uiterlijk vóór de start/deadline van het SE onderdeel aan de examinerator/ de examensecretaris.
2. Binnen twee werkdagen na de in het eerste lid genoemde melding sturen de ouders/verzorgers/voogden van de kandidaat een door hen ondertekende verklaring met toelichting van de reden van verhindering aan de directeur/ de examensecretaris. Als een kandidaat om een geldige reden – beoordeeld door de directeur – bij één of meer toetsen niet aanwezig is, wordt hem op een later tijdstip gelegenheid gegeven deze in te halen tijdens de eerstvolgende inhaalmogelijkheid. Deze inhaalmogelijkheid is in géén geval van invloed op het aantal herkansingsmogelijkheid dat de kandidaat ter beschikking staat (zie Examenreglement Deel A, artikel 3.1).
 3. Afwezigheid zonder geldige reden is een onregelmatigheid, waarbij de regels gelden uit artikel 1.9 van Deel A van dit examenreglement.
 4. Een zieke kandidaat besluit voor aanvang van de toets of hij de schoolexamentoets gaat maken of dat zijn ouder/verzorger hem tijdig voor aanvang van de toets afmeldt. Maakt hij de toets dan telt het resultaat. Eenmaal gestart is gemaakt. Een kandidaat die tijdens de schoolexamentoets plotseling ziek wordt, wordt opgevangen en maakt de toets in quarantaine gezeten af. Wanneer de kandidaat niet in staat is de toets voort te zetten, dan telt het tot dan toe gemaakte werk of wordt het gemaakte werk ongeldig verklaard, dit afhankelijk van de situatie en ter beoordeling door de examenvoorzitter of bij diens afwezigheid door een gemandateerd examencommissielid.
 5. .

7.9. Herkansingsregeling/herexamenregeling schoolexamen

1. De kandidaat die aan de herkansing voor enig schoolexamen wenst deel te nemen, dient dit voor de deadline aan te geven door een herkansingsformulier op papier of digitaal via magister in te leveren via de aangegeven procedure; deze staat vermeld op het herkansingsformulier of bij het digitale formulier in magister.
2. De herkansing heeft dezelfde vorm en lengte en omvat dezelfde leerstof als de toets waarvoor de herkansing is aangevraagd.
3. De herkansing vindt plaats op een door de examensecretaris en examendocent vast te stellen datum en tijdstip.
4. Als de kandidaat om enige geldige reden (zie artikel 7.8) verhinderd is deel te nemen aan de door hem aangevraagde herkansing, vervalt het recht op herkansing. Het resultaat dat hij voor de oorspronkelijke toets behaalde wordt definitief.
5. Van de resultaten die de kandidaat heeft behaald voor de oorspronkelijke toets en de herkansing, wordt de hoogste beoordeling vastgesteld als definitief resultaat.
6. In het examenjaar zijn drie toetsperiodes; elke toetsperiode wordt afgesloten met een toetsweek waarin de behandelde stof wordt getoetst, deze data zijn terug te vinden in de jaarplanner. In het voorexamenjaar worden enkele SE-toetsen afgenomen, waarin de behandelde stof wordt getoetst. De toetsdata zijn terug te vinden in Magister. Dit voorexamenjaar telt als 1 toetsperiode.
7. Per toetsperiode kan, wanneer mogelijk, één (schoolexamen)toets worden herkanst. M.u.v. de beroepsgerichte vakken waar dezelfde regeling geldt als bij het CSPE.
8. Een inhaaltoets mag herkanst worden indien deze herkansbaar is in het PTA.
9. De kandidaat, die met geldige reden (ziekte of een andere van zijn/haar wil onafhankelijke omstandigheid) afwezig is geweest tijdens één of meer toetsen in een bepaalde periode, haalt deze toets(en) zo spoedig mogelijk in, het streven hierbij is dit voor het herkansingmoment van deze periode te doen..
10. Als er in een periode geen gebruik gemaakt wordt van het recht op herkansen, vervalt die herkansing.
11. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen in het vmbo aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen. Het bevoegd gezag verleent dit recht in elk geval voor het vak

maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de vmbo leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Dit geldt ook voor het vak Kunstvakken 1 inclusief CKV wat naar behoren moet zijn afgerond.

12. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het negende lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

7.10. Resultaten schoolexamen

1. De resultaten van het schoolexamen komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd. Voor vakken die in enig leerjaar, niet zijnde het laatste leerjaar, enkel door schoolexamens geheel worden afgesloten, geldt dat de resultaten gehandhaafd mogen blijven, indien het resultaat 5.5 of hoger is en de kandidaat daarvoor schriftelijk kiest.
2. De resultaten betreffende het schoolexamen, behaald in enig leerjaar, worden zowel aan de kandidaat als aan zijn ouders/verzorgers bekend gemaakt.
3. Voor de kandidaat die tot een leerjaar, waarover zich het schoolexamen uitstrekt, wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds schoolexamentoetsen zijn afgenomen, stelt de directeur een persoonlijk PTA vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.

7.11. Vrijstelling/ontheffing

1. Het bevoegd gezag van een school kan een kandidaat ontheffing verlenen voor het volgen van vakken zoals beschreven in artikel 3.42 en 3.43 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
2. Na onderzoek door het team interne begeleiding kan een kandidaat aanspraak maken op ontheffing. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust.
3. Vrijstellingen worden verleend op basis van artikel 2.8(vwo), 2.14 (havo) en 2.32 (vmbo) van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
4. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen VMBO geldt het volgende:
 - i. de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans, drama en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
 - ii. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - iii. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 2.20 en 2.21, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - iv. vakken waarvoor de kandidaat op grond van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, bij het eindexamen vmbo zijn vrijgesteld, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

- v. vakken die op grond van artikel 2.23 tweede en derde lid van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 zijn gekozen in aanvulling op de daar bedoelde voorgeschreven vakken, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
- vi. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

Bijlage A Toegestane hulpmiddelen centraal examen

Hieronder vind je wat je bij welk vak in de examenzaal bij je mag hebben. (zowel bij alle schoolexamens en centraal examen, inclusief de herkansingen)

Zie https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2024-08/hulpmiddelen_vmbo_2025_v3.pdf voor een toelichting op de specificaties van de hulpmiddelen.

HULPMIDDELEN VMBO 2025

1 WAT IS ANDERS IN 2025

Er zijn wijzigingen ten opzichte van de toegestane hulpmiddelen vmbo 2024. De wijzigingen in 2025 betreffen de inzet van spraaksynthese.

2 TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO 2025

Vak	leerweg	hulpmiddel
alle vakken	alle leerwegen	Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - nietmachine (zie 3.5) - geometrische driehoek - vlakgum - rekenmachine (zie 3.2) - computer als schrijfgerei (zie 3.4)
alle centrale examens	alle leerwegen	Eendelig verklarend papieren woordenboek Nederlands (zie 3.1.1) <i>of</i> Woordenboek Nederlands-thuis taal en/of thuis taal-Nederlands (zie 3.1.1)
Fries, moderne vreemde talen	alle leerwegen	Woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie 3.1.2)
alle vakken, behalve de talen	alle leerwegen	Spraaksynthese (zie 3.5)
wiskunde	alle leerwegen	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos roosterpapier in cm ²

nask 1, nask 2	alle leerwegen	Door het CvTE goedgekeurd informatiemateriaal (zie 3.3)
cspe beroepsgericht	bb, kb en gl	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar o.a. in de instructie voor de examinerator meegedeeld.

Bijlage B Keuze eindexamenvakken

Hierbij per niveau en jaarlaag een overzicht van de keuzevakken uit het gemeenschappelijk deel en het vrije deel waaruit een kandidaat kan kiezen

TL/GL

De keuzes van klas 3 naar 4:

Gemengde leerweg en theoretische leerweg

Naam:

Huidige klas:

Keuzeformulier profielen voor theoretische leerweg/gemengde leerweg van leerjaar 3 naar 4

☐ techniek tl	☐ zorg en welzijn tl	☐ economie tl	☐ groen tl	☐ economie & ondernemen gl
--------------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------	---

Uur

4	Gemeenschappelijk deel
4	Nederlands
1	Engels
1	mentories
2	rekenen
1	lichamelijke opvoeding
1	godsdienst

13uur

4	X wiskunde	4	X biologie	4	X economie	4	X wiskunde	4	X economie
4	X nask1	4	O geschiedenis*	4	O Duits*	4	O biologie*	4	X economie & ondernemen
		4	O aardrijkskunde*	4	O wiskunde*	4	O nask1*	4	O Duits*
		4	O wiskunde*			4		4	O wiskunde*

Vrije deel (kleur de bolletjes in van de door jou gekozen vakken)

Vul aan tot 29 lesuren	Vul aan tot 29 lesuren	Vul aan tot 29 lesuren	Vul aan tot 29 lesuren	Vul aan tot 29 lesuren
4 O biologie	4 O Duits	4 O biologie	4 O Duits	4 O biologie
4 O Duits	4 O economie	4 O beeldend (tek of handv)	4 O beeldend (tek of handv)	4 O beeldend (tek of handv)
4 O beeldend (tek of handv)	4 O beeldend (tek of handv)	4 O aardrijkskunde	4 O economie	4 O aardrijkskunde
4 O economie	4 O nask1	4 O geschiedenis	4 O geschiedenis	4 O geschiedenis
4 O geschiedenis	4 O nask2	4 O nask1	4 O aardrijkskunde	4 O nask1
4 O aardrijkskunde	4 O Frans	4 O nask2	4 O nask2	4 O nask2
4 O nask2	4 evt 7e vak zelf invullen	4 O Frans	4 O Frans	4 O Frans
4 O Frans	O _____	4 evt 7e vak zelf invullen	4 evt 7e vak zelf invullen	
4 evt 7e vak zelf invullen		O _____	O _____	
O _____				

29 uur 29 uur 29 uur 29 uur

Stappenplan

- Maak voor jezelf een overzicht van vakken die je graag wilt houden.
- Van de vakken met een * moet er minimaal 1 gekozen worden.
- Kijk binnen welk profiel de door jou gekozen vakken het beste passen. Kleur het bolletje van dat profiel in.
- Kleur nu de bolletjes van de door jou gekozen vakken in dezelfde kolom in.
- Wanneer je een 7e vak hebt gekozen kom je uit op 33 uur.

Let op

Wil je na het behalen van je diploma naar 4 havo. Kies dan altijd een tl profiel en bespreek dit met meneer van der Kolk.

Afkortingen

- * nask1 = natuurkunde
- * nask2 = scheikunde
- * k&c = kunst en cultuur

Kies 1 beroepsgerichte keuzevak.

☐ webshop
☐ marketing
☐ distributie
☐ ondernemen
☐ internationale handel

29 uur

Geef hier aan welke van de bovenstaande keuzevakken je vorig jaar hebt afgerond

O _____

De keuzes voor klas 2 naar klas 3 vanwege doorlopende PTA's vanaf klas 3:

Naam:.....

Huidige klas:.....

Keuzeformulier profielen voor theoretische leerweg/gemengde leerweg van leerjaar 2 naar 3

**Agnieten
college**

☐ Techniek tl	☐ Zorg en Welzijn tl	☐ Economie tl	☐ Groen tl	☐ Economie en ondernemen gl
--------------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------	--

Nederlands	3	Nederlands	3	Nederlands	3	Nederlands	3	Nederlands	3
Engels	3	Engels	3	Engels	3	Engels	3	Engels	3
mentorles	1	mentorles	1	mentorles	1	mentorles	1	mentorles	1
rekenen	1	rekenen	1	rekenen	1	rekenen	1	rekenen	1
maatschappijleer	2	maatschappijleer	2	maatschappijleer	2	maatschappijleer	2	maatschappijleer	2
lichamelijke opvoeding	3	lichamelijke opvoeding	3	lichamelijke opvoeding	3	lichamelijke opvoeding	3	lichamelijke opvoeding	3
godsdienst	1	godsdienst	1	godsdienst	1	godsdienst	1	godsdienst	1
kckv	1	kckv	1	kckv	1	kckv	1	kckv	1

wiskunde	3	biologie	3	economie	3	wiskunde	3	economie	3
nask1/natuurkunde	3			wiskunde	3	biologie	3	economie en ondernemen	4

Vrije deel (kleur de bolletjes in van de door jou gekozen vakken)

☐ Duits of ☐ economie of ☐ nask2/scheikunde	3	☐ wiskunde* of ☐ geschiedenis*	3	☐ Duits of ☐ nask1/natuurkunde of ☐ geschiedenis of ☐ nask2/scheikunde	3	☐ geschiedenis of ☐ nask1/natuurkunde	3	☐ Duits* of ☐ nask1/natuurkunde of ☐ wiskunde* of ☐ nask2/scheikunde	3
☐ Frans of ☐ biologie	3	☐ economie of ☐ nask1/natuurkunde of ☐ wiskunde*	3	☐ Frans of ☐ biologie	3	☐ Duits of ☐ economie of ☐ nask2/scheikunde	3	☐ Frans* of ☐ biologie	3
☐ aardrijkskunde of ☐ kunst en cultuur	3	☐ Duits of ☐ nask2/scheikunde ☐ aardrijkskunde* of ☐ kunst en cultuur	3	☐ aardrijkskunde of ☐ kunst en cultuur	3	☐ aardrijkskunde of ☐ kunst en cultuur	3	☐ aardrijkskunde of ☐ kunst en cultuur	3

van de vakken met een * moet er in het profiel Z&W en E&O ten minste 1 gekozen worden

Kies 1 beroepsgericht keuzedeel

☐ webshop
☐ marketing
☐ ondernemen
☐ internationale handel

Stappenplan

- Maak voor jezelf een overzicht van vakken die je graag wilt houden.
- Sommige vakken kunnen niet naast elkaar gekozen worden.
Voorbeeld: Je kunt geen Frans en biologie kiezen. Het is Frans of biologie.
- Kijk binnen welk profiel de door jou gekozen vakken het beste passen. Kleur het bolletje van dat profiel in.
- Kleur nu de bolletjes van de door jou gekozen vakken in dezelfde kolom in.

Let op

Wil je na het behalen van je diploma door naar 4 havo zie achterzijde van dit formulier.

Basis/Kader

Profielen:

- ☐ 1. Economie en Ondernemen
- ☐ 2. Zorg en Welzijn
- ☐ 3. Bouw, Wonen en Interieur

Profielrichting:

1. Economie en Ondernemen

Kies 1 keuzevak

- ☐ Marketing
- ☐ Gastheerspecialisatie
- ☐ Internationale handel (KB)
- ☐ Webshop
- ☐ Presentatie & Styling
- ☐ Officemanagement
- ☐ Distributie

- o Financieel en administratief beheer
- o Teken, schilderen en illustreren
- o Ondernemen en het ondernemingsplan

2. Zorg en Welzijn

Kies keuzevak Z&W

- o Kennismaking met uiterlijke verzorging
- o Welzijn kind en jongere
- o Welzijn volwassenen en ouderen
- o Presentatie & Styling
- o Haarverzorging
- o Huidverzorging
- o Wonen en huishouden
- o Assisteren in de gezondheidszorg (KB)
- o Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten
- o Voorkomen van ongevallen en EHBO
- o Gastheerspecialisatie

3. Bouw, Wonen en interieur

Kies keuzevak BWI:

- o Daken en kapconstructies van hout.
- o Schoonmetselwerk
- o Schilderen van hout- en steenachtige ondergronden
- o Bouwkundig onderhoud, renovatie en transformatie
- o Gevelopeningen
- o Bijzonder metselwerk
- o Wandafwerking
- o Meubelmaken
- o Drinkwater en sanitair
- o Woon- en kantoortechnologie

Bijlage C School-specifieke eisen profielwerkstuk

Alleen voor GL/TL

Het profielwerkstuk is een onderdeel geworden van het LOB-leren en dan met name op het gebied van de Arbeidsoriëntatie. Hiervoor loopt de kandidaat in klas 3 een week lang een stage bij een bedrijf of instelling naar keuze. De kandidaat krijgt dan ook een stageboekje om zijn of haar indrukken in te verwerken met daarin ook richtlijnen om hiervoor een verslag en presentatie te maken. Verder volgt hierop in dezelfde week op donderdagavond een presentatie in marktvorm over de stage die gelopen is door de leerling. De kandidaat wordt naast een beoordeling op het verslag en eindgesprek, ook op deze avond beoordeelt voor zijn/haar presentatie. Deze 3 onderdelen vormen de grondlegger voor het eindresultaat van het profielwerkstuk en het resultaat wordt door deze 3 onderdelen beoordeelt met een Goed, Voldoende of Onvoldoende in Magister.

Eis hierbij is dat het geheel als profielwerkstuk met minimaal een voldoende is afgesloten, zo niet moet de leerling proberen hier alsnog aan te voldoen door een onderdeel aan te passen of alles volledig over te doen.]

PTA AARDRIJKSKUNDE

LEERWEG BL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1)	X			AK/K/7	Bestuderen: hoofdstuk 1 t/m 3 (blz. 6 t/m 38) H1 Arm en rijk in Nigeria H2 Arm en rijk in de VS H3 Arm en rijk in Nederland	Schriftelijk	45 min	ak140/ ak100	Ja*	1x
LJ3 (P2)	X			AK/K/5	Bestuderen: hoofdstuk 4 t/m 6 (blz. 50 t/m 82) H4 Energie in Nederland H5 Energie in Frankrijk H6 Energie in Brazilië	Schriftelijk	45 min	ak240/ ak101	Ja*	1x
LJ3 (P3)	X			AK/K/9	Bestuderen: hoofdstuk 7 t/m 9 (blz. 92 t/m 124) H7 Grenzen en identiteit in Nederland H8 De Europese Unie en Europa H9 Grenzen en identiteit in Rusland	Schriftelijk	45 min	ak340/ ak102	Ja*	1x
LJ3 (P3)			X	AK/K/1	Onderzoek in de eigen omgeving Je voert een eenvoudig aardrijkskundig onderzoek uit in de eigen omgeving. Het onderwerp bepaal je in overleg met je docent.	Praktische opdracht	Variabel	ak341/ ak103	Nee**	1x
SE1	X	X		AK/K/4	Bestuderen: Hoofdstuk 1 en 2 (Blz. 8 t/m 29) H1 Weer en klimaat in Nederland	Schriftelijk	60 min	ak104	Ja***	3x

Periode	SE	CE	SCH	Examineenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					H2 Weer en klimaat in Europa en de VS					
SE2	X	X		AK/K/8	Bestuderen: Hoofdstuk 3 en 4 (Blz. 32 t/m 53) H3 Bevolking en ruimte in Nederland H4 Bevolking en ruimte in China	Schriftelijk	60 min	ak201	Ja***	3x
SE3	X	X		AK/K/2, 3 en 6	Bestuderen: Hoofdstuk 5 en 6 (Blz. 56 t/m 76) H5 Water in Nederland H6 Water in het Midden-Oosten	Schriftelijk	60 min	ak301	Ja***	3x

Examineenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

AK/K/1 Oriëntatie op leren en werken
AK/K/2 Basisvaardigheden
AK/K/3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde
AK/K/4 Weer en klimaat
AK/K/5 Bronnen van energie
AK/K/6 Water
AK/K/7 Arm en rijk
AK/K/8 Bevolking en ruimte
AK/K/9 Grenzen en identiteit

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/maatschappijvakken/aardrijkskunde-vmbo-bb):
<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/maatschappijvakken/aardrijkskunde-vmbo-bb>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 13. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij elk SE komen de exameneenheden AK/K/2 en 3 aan bod. Bij het laatste SE zijn deze exameneenheden afgerond.

* Aan het einde van het schooljaar 3 mag één van de 3 toetsen schoolbreed worden herkanst.

** De leerlingen krijgen tijdens het proces waarbinnen zij werken aan het onderzoek gerichte feedback, waarna leerlingen het werk kunnen verbeteren. Dit is de reden dat deze niet herkanst mag worden en binnen de gestelde tijd afgerond moet zijn. Tijdens de les krijgen zij een checklist en een beschrijving van de opdracht uitgereikt.

*** In klas 4 mag per periode 1 toets schoolbreed worden herkanst.

Alle onderdelen van het PTA moeten zijn afgesloten.

PTA BIOLOGIE

LEERWEG BL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3	X			BI/K/5,7,8 en 10	Toets thema 1: Organismen uit 4 rijken basisstof 4 + 5, thema 2: Bewegen, thema 5: Bescherming tegen ziekten, thema 6: Mens en milieu	Schriftelijk	90 min	bi340/ bi100	Ja	1x
SE1	X	X		BI/K/4, 6 en 11	H1 organismen uit 4 rijken H3 organismen leven samen H4 waarnemen en reageren	Schriftelijk	90 min	bi101	Ja	1x
SE2	X	X	X	BI/K/1 t/m 3	Herbarium Praktische vaardigheden uit de biologie beheersen. Determineren, secuur kijken, natuurgetrouwe tekening, verslaglegging. Netjes werken	Praktisch	Variabel	bi201	Nee	1x
SE3	X	X		BI/K/9 en 12	H7 ademen H8 eten H9 Bloed H10 voortplanting	Schriftelijk	90 min	bi301	Ja	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken

BI/K/2 Basisvaardigheden

BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie

BI/K/4 Cellen staan aan de basis

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

BI/K/5 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk

BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend

BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving

BI/K/8 Houding, beweging en conditie

BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding

BI/K/10 Bescherming

BI/K/11 Reageren op prikkels

BI/K/12 Van generatie op generatie

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/exacte-vakken/biologie-vmbo-bb>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij afstroom van kader naar basis wordt er gekeken naar gemiste eindtermen. Optie: aangepaste beoordeling per kerndoel of een toets maken over de gemiste eindtermen.

Bij uitleg van practicum of een praktische opdracht ontvangt de leerling een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe er beoordeeld wordt.

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/BWI/1.1 t/m 1.3	Theorie profielmodule Bouwproces en bouwvoorbereiding Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren. Alle voorbereidende zaken die te maken hebben met het bouwproces kennen.	Theorietoets Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi101	Ja Nee Nee	1x (gemiddelde van de 3 toetsen)
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/BWI/2.1 t/m 2.4	Theorie profielmodule Bouwen vanaf de fundering Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren. Bekisting- en profielen stellen. Halfsteensverband metselen. Klezoorverband metselen. Isoleren. Werken met ladders en steigers.	Theorietoets Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi102	Ja Nee Nee	1x (gemiddelde van de 3 toetsen)
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/BWI/3.1 en 3.2	Theorie profielmodule Hout- en meubelverbindingen Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening	Theorietoets Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi103	Ja Nee Nee	1x (gemiddelde van de 3 toetsen)

Periode	SE	CE	SCH	Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					lezen en deze uitvoeren. Correct kunnen meten en aftekenen. Verschillende houtverbindingen kennen, houtsoorten herkennen en ermee kunnen werken. Verantwoord kunnen werken met machines en gereedschap.					
SE1	X	X		P/BWI/4.1 t/m 4.4	Theorie profielmodule Design en decoratie Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Dit kan zijn: toepassen van kleuraspecten op werkstukken. Herkennen van woonstijlen. Advies aan klanten geven over verschillende meubelstijlen en aanbevelen van decoratie materiaal.	Theorietoets Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi104	Ja Nee Nee	1x (gemiddelde van de 3 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/BWI/1.1 en 1.2	Theorie keuzemodule Constructieve aansluitingen en afwerkingen Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren. Plinten plaatsen, binnendeur afwerken, raamkozijn plaatsen en afwerken en dakaansluiting luchtdicht maken.	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi201	Nee Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P2) SE2	X			K/BWI/7.1 t/m 7.3	Theorie keuzemodule Daken en kapconstructies van hout Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren. Herkennen van verschillende dakconstructies, dakbedekkingen en dak-isolaties. Een eenvoudige balkenlaag maken.	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi202	Nee Nee	Onderdeel combinatie- cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
SE2	X			K/BWI/2.1 en 2.2	Theorie keuzemodule Schoonmetselwerk Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren. Tekening lezen waarin verschillende patronen zijn aan gegeven en deze uitvoeren (bijv. halfsteens -, wild- , kruis- , blok-, tegel-, klezoor-, staand-, koppen- en kettingverband).	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi203	Nee Nee	Onderdeel combinatie- cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
SE2	X			K/BWI/3.1 en 3.2	Theorie keuzemodule Schilderen van hout- en steenachtige ondergronden Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Verschillende schildertechnieken	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi204	Nee Nee	Onderdeel combinatie- cijfer 1x (gemiddelde

Periode	SE	CE	SCH	Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					kunnen toepassen op diverse ondergronden. Een vlakke binnendeuren en een paneel schilderen.					van de 2 toetsen)
SE2	X			K/BWI/5.1 en 5.2	Theorie keuzemodule Bouwkundig onderhoud, renovatie en transformatie Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Herstellen en vervangen van een gevelbekleding, kozijnen en ramen. Plaatsen en afwerken van een voorzetwand. Herstellen en vervangen van een plafondconstructie.	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi205	Nee Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
SE2	X			K/BWI/6.1 t/m 6.23	Theorie keuzemodule Gevelopeningen Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren. Plaatsen en uitmeten van een raamkozijn, binnendeurkozijn en buitenraam. Afhangen van een raam en deur.	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi206	Nee Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
SE2	X			K/BWI/10.1 t/m 10.3	Theorie keuzemodule Bijzonder metselwerk Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi207	Nee Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde

Periode	SE	CE	SCH	Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					lezen en deze uitvoeren. Praktisch herkennen van de scheidingswand van kalkzandsteenblokken. Muur met overgang metselen. Scheidingswand van cellenbeton ontwerpen.					van de 2 toetsen)
SE2	X			K/BWI/12.1 t/m 12.4	Theorie keuzemodule Wandafwerking Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren. Schuurwerk aanbrengen. Dunpleister aanbrengen. Behangen. Sierpleister met decoratie.	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi208	Nee Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
SE2	X			K/BWI/16.1 en 16.2	Theorie keuzemodule Meubelmaken Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren. Houtsoorten herkennen en houtverbindingen maken.	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi209	Nee Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
SE2	X			K/PIE/10.1 t/m 10.5	Theorie keuzemodule Drinkwater en sanitair Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren.	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi210	Nee Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)

Periode	SE	CE	SCH	Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
SE2	X			K/PIE/13.1 t/m 13.4	Theorie keuzemodule Woon- en kantoortechnologie Bestuderen theorie en deze kunnen toepassen in de praktijk. Maken en nakijken van de opdrachten. Tekening lezen en deze uitvoeren.	Praktijktoets 1 Praktijktoets 2	Variabel	bwi211	Nee Nee	Onderdeel combinatie- cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Profielmodule 1: bouwproces en bouwvoorbereiding

P/BWI/1.1 een kleinschalig bouwproject voorbereiden en het bouwproces beschrijven

P/BWI/1.2 ter voorbereiding van een kleinschalig bouwproject maatvoeren en uitzetten aan de hand van een bouwvoorbereidingstekening

P/BWI/1.3 profielen en kozijnen waterpas en te lood stellen en het meterpeil aanbrengen aan de hand van werktekeningen

Profielmodule 2: bouwen vanaf de fundering

P/BWI/2.1 aan de hand van werktekeningen eenvoudige funderingsbekistingen maken

P/BWI/2.2 aan de hand van een werktekening een halfsteensmuur metselen

P/BWI/2.3 isolatiematerialen verwerken

P/BWI/2.4 steigers en ladders aan de hand van veiligheidsvoorschriften gebruiken

Profielmodule 3: hout- en meubelverbindingen

P/BWI/3.1 aan de hand van een werktekening alle werkzaamheden verrichten voor het maken van een werkstuk met enkelvoudige verbindingen

P/BWI/3.2 hout zagen en verspanen met behulp van gangbare elektrische-, pneumatische en niet-aangedreven handgereedschappen en houtbewerkingsmachines

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Profielmodule 4: design en decoratie

P/BWII/4.1 aan de hand van wensen en eisen, met behulp van ICT, een ontwerp maken voor een interieurelement op basis van plaatmateriaal

P/BWII/4.2 een ontwerp maken voor de afwerking van een interieurelement met behulp van decoratieve technieken

P/BWII/4.3 aan de hand van een ontwerp en werktekeningen een interieurelement maken met behulp van hout en plaatmateriaal

P/BWII/4.4 een werkstuk voorbehandelen, afwerken en decoreren

Keuzemodule: constructieve aansluitingen en afwerking

K/BWII/1.1 aan de hand van een werktekening constructieve aansluitingen met verschillende materialen maken

K/BWII/1.2 aansluitingen tussen verschillende materialen afwerken met gebruikmaking van alle gangbare elektrische handgereedschappen

Keuzemodule: schoonmetselwerk

K/BWII/2.1 aan de hand van een werktekening constructies maken in halfsteens muren

K/BWII/2.2 aan de hand van een maten- en stelplan metselwerk uitvoeren

Keuzemodule: schilderen van hout- en steenachtige ondergronden

K/BWII/3.1 een houtachtige ondergrond controleren op gebreken en een behandelplan opstellen aan de hand van het basisverf- en glasbestek

K/BWII/3.2 een steenachtige ondergrond controleren op gebreken en een behandelplan opstellen aan de hand van het basisverf- en glasbestek

Keuzemodule: bouwkundig onderhoud, renovatie en transformatie

K/BWII/5.1 onderhouds- en renovatiewerkzaamheden voor een bouwwerk voorbereiden

K/BWII/5.2 onderhouds- en renovatiewerkzaamheden aan een bouwwerk uitvoeren

Keuzemodule: gevelopeningen

K/BWII/6.1 werkzaamheden voor het maken van kozijnen en ramen en het afhangen van ramen en deuren voorbereiden volgens de Kwaliteit van Timmerwerk (KVT) en eisen in het Bouwbesluit

K/BWII/6.2 aan de hand van een werktekening houten kozijnen en ramen maken volgens de KVT

K/BWII/6.3 ramen en deuren afhangen en sluitbaar maken

Keuzemodule: daken en kapconstructies van hout

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

K/BWI/7.1 werkzaamheden voor het aanbrengen van daken en kapconstructies voorbereiden volgens het Bouwbesluit

K/BWI/7.2 constructies voor platte daken en de randafwerking maken

K/BWI/7.3 constructies voor hellende daken met afwerking maken

Keuzemodule: bijzonder metselwerk

K/BWI/10.1 het aan te brengen metsel- en lijmwerk tekenen en de kosten voor de uitvoering berekenen

K/BWI/10.2 bijzondere metsel- en lijmwerken voorbereiden

K/BWI/10.3 bijzondere metsel- en lijmwerken uitvoeren

Keuzemodule: wandafwerking

K/BWI/12.1 een dunpleister aanbrengen

K/BWI/12.2 gipspleister aanbrengen op metselwerk en afwerken met sierpleister

K/BWI/12.3 sierpleister met figuur aanbrengen en stucstop op dunpleister aanbrengen

K/BWI/12.4 behang aanbrengen

Keuzemodule: meubelmaken

K/BWI/16.1 de werkzaamheden voor het maken van meubels voorbereiden volgens gangbare eisen

K/BWI/16.2 aan de hand van een werktekening meubels maken van hout en plaatmateriaal

Keuzemodule: drinkwater en sanitair

K/PIE/10.1 een drinkwater- en sanitaire installatie ontwerpen, tekenen en calculeren

K/PIE/10.2 tekeningen en schema's van drinkwater- en sanitaire installaties lezen en toepassen

K/PIE/10.3 leidingsystemen voor een drinkwater- en sanitaire installatie aanleggen

K/PIE/10.4 een drinkwater- en sanitaire installatie afmonteren

K/PIE/10.5 een warmtewisselaar toepassen in een sanitaire installatie

Keuzemodule: woon- en kantoortechnologie

K/PIE/13.1 een elektrische installatie ontwerpen, tekenen en calculeren

K/PIE/13.2 tekeningen en schema's van een elektrische installatie lezen en toepassen

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

K/PIE/13.3 een elektrische installatie aanleggen en monteren

K/PIE/13.4 een elektrische installatie schakelen met domotica

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op Examenblad.nl:

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/profielvakken-beroeps/bouwen-wonen-interieur-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/profielvakken-beroeps/bouwen-wonen-interieur-vmbo-kb>

Voor de keuzemodules:

<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/bouwen-wonen-en-interieur>

<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/produceren-installeren-en-energie>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde gemiddelde cijfers van de 4 profielmodules op 1 decimaal bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE voor de profielvakken op te tellen bij het behaalde CSPE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Het eindcijfer van de combinatievakken komt tot stand door alle behaalde gemiddelde cijfers van de 4 door jou gekozen keuzemodules bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Geen opmerkingen

PTA ECONOMIE

LEERWEG BL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3	X			EC/K/6	Hoofdstuk 6: bestuderen theorie, begrippenlijst en samenvatting. Maken, nakijken en bestuderen: opgaven, rekenen, examentraining, oefentoetsen	Schriftelijk	45 min	ec340/ ec100	Ja	1x
LJ3	X		X	EC/K/8	Praktische opdracht Natuur en Milieu: onderzoek doen, digitaal inleveren en presenteren	Presentatie/ Verslag	Variabel	ec341/ ec101	Nee	1x
SE1	X	X		EC/K/4A en 4B	Hoofdstuk 1 en 2: bestuderen theorie, begrippenlijst en samenvatting. Maken, nakijken en bestuderen: opgaven, rekenen, examentraining, oefentoetsen	Schriftelijk	60 min	ec102	Ja	2x
SE2	X	X		EC/K/5A en 5B	Hoofdstuk 3 en 4: bestuderen theorie, begrippenlijst en samenvatting. Maken, nakijken en bestuderen: opgaven, rekenen, examentraining, oefentoetsen	Schriftelijk	60 min	ec201	Ja	2x
SE3	X	X		EC/K/7	Hoofdstuk 5 en 6: bestuderen theorie, begrippenlijst en samenvatting. Maken, nakijken en bestuderen: opgaven, rekenen, examentraining, oefentoetsen	Schriftelijk	60 min	ec301	Ja	2x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

EC/K/2 Basisvaardigheden

EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie

EC/K/4A Consumptie

EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties

EC/K/5A Arbeid en productie

EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven

EC/K/6 Overheid en bestuur

EC/K/7 Internationale ontwikkelingen

EC/K/8 Natuur en milieu

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op Examenblad.nl:

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/maatschappijvakken/economie-vmbo-bb>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 8. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De eindtermen EC/K/1 t/m 3 en 8 komen geïntegreerd bij elk SE aan bod.

De praktische opdracht en het daarbij behorende beoordelingsschema staat in Magister.

Periode	SE	CE	SCH	Examineenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/EO/1.1 en 1.2	Profielmodule Retail & Styling: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 90 min	eons 101	Ja Ja	1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/EO/2.1 en 2.2	Profielmodule Service & Sales: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 45 min	eons 02	Ja Ja	1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/EO/3.1 t/m 3.2	Profielmodule Stock & Supplies: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 90 min	eons 103	Ja Ja	1x (gemiddelde van de 2 toetsen)

Periode	SE	CE	SCH	Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/EO/4.1 en 4.2	Profielmodule Office & Support: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 90 min	eons 104	Ja Ja	1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/EO/1.1 en 1.2	Keuzemodule Marketing: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 45 min	eons 201	Ja Ja	Onderdeel combinatie- cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/EO/2.1 en 2.2	Keuzemodule Officemanagement: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 90 min	eons 202	Ja Ja	Onderdeel combinatie- cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/EO/3.1 en 3.3	Keuzemodule Distributie: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 45 min	eons 203	Ja Ja	Onderdeel combinatie- cijfer 1x (gemiddelde

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/take n/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten					van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/EO/5.1 t/m 5.4	Keuzemodule Ondernemen: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 45 min	eons 204	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/EO/6.1 en 6.2	Keuzemodule Webshop: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 45 min	eons 205	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/EO/7.1	Keuzemodule Presentatie en styling: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 45 min	eons 206	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/EO/8.1 en 8.2	Keuzemodule Mode en design: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten,	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 45 min	eons 207	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/take n/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten					1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/EO/11.1 en 11.2	Keuzemodule Internationale handel (alleen voor KL): bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 90 min	eons 208	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/DP/3.1 en 3.2	Keuzemodule Werken aan natuur en milieu: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/ uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Praktijktoets (1x) Eindtoets (1x)	45 min 45 min	eons 209	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/MVI/5.1 t/m 5.6	Keuzemodule Tekenen, schilderen en illustreren: 1. Je maakt een magazine over vormgeving. Je onderzoekt begrippen.	6 Praktijktoetsen (1x)	Variabel	eons 210	Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					licht, ruimte, vorm, compositie, kleur en structuur. Je onderzoekt materialen 2. Je ontwerpt een personage. Je tekent een modelsheet en walkcycle. Je schetst en maakt een nauwkeurig lijnontwerp, werkt deze uit, verbetert die en brengt accenten aan. 3. Je maakt een tekening van de omgeving met vluchtpunten en tekent daarin een plastische weergave van je personage. 4. Je onderzoekt kunststromingen. Je kan de opdracht uitleggen, een idee ontwikkelen, planning maken, plan opstellen, schets maken en je idee presenteren. Je maakt een mediaproduct in de stijl van een kunststroming. 5. Dit mediaproduct presenteert je, je reflecteert hierop en kan feedback geven en ontvangen					van de 5 toetsen)

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Profielmodule 1: Retail & Styling

P/EO/1.1 de verkoopomgeving realiseren

P/EO/1.2 commerciële werkzaamheden

Profielmodule 2: Service & Sales

P/EO/2.1 service verlenen

P/EO/2.2 verkoopwerkzaamheden uitvoeren

P/EO/2.3 afrekenhandelingen verrichten

P/EO/2.4 online verkopen van goederen en diensten

Profielmodule 3: Stock & Supplies

P/EO/3.1 magazijnwerkzaamheden uitvoeren

P/EO/3.2 voorraad beheren en bestellen

Profielmodule 4: Office & Support

P/EO/4.1 gegevens verwerken

P/EO/4.2 klantvriendelijk communiceren

P/EO/4.3 ondersteunende werkzaamheden uitvoeren

Keuzemodule: Marketing

K/EO/1.1 het beoordelen van een bestaande retailformule

K/EO/1.2 het verbeteren van een bestaande retailformule

Keuzemodule: Officemanagement

K/EO/2.1 complexe backoffice werkzaamheden uitvoeren

K/EO/2.2 frontoffice werkzaamheden uitvoeren en hierbij prioriteiten stellen

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Keuzemodule: Distributie

K/EO/3.1 ontvangst, opslag, verzamelen en verzenden van goederen

K/EO/3.2 voorraad bijhouden, inventariseren en bestellen

K/EO/3.3 organisatie en planning van de distributie

Keuzemodule: Ondernemen

K/EO/5.1 jezelf als ondernemer beschrijven

K/EO/5.2 een marketingplan maken

K/EO/5.3 een (eenvoudig) financieel plan maken

K/EO/5.4 het uitvoeren van het ondernemingsplan

Keuzemodule: Webshop

K/EO/6.1 een eigen webshop bedenken, ontwikkelen en onderhouden, rekening houdend met doelgroep, assortiment en marktpositie

K/EO/6.2 via internet en sociale media goederen of diensten verkopen (eventueel in een gesimuleerde omgeving)

Keuzemodule: Presentatie en styling

K/EO/7.1 presentatie- en stylingtechnieken uitvoeren

Keuzemodule: Mode en design

K/EO/8.1 werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van ontwerpen

K/EO/8.2 werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van productietechnieken

Keuzemodule: Internationale handel

K/EO/11.1 oriënteert zich op de inkoop uit en verkoop aan (personen uit) het buitenland en kan communiceren met personen uit een ander land en in een vreemde taal en omgaan met de daarbij voorkomende cultuurverschillen

K/EO/11.2 kan verschillende economische werkzaamheden uitvoeren in een internationaal opererende onderneming

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Keuzemodule: Werken aan natuur en milieu

K/D&P/3.1 op basis van onderzoek praktische maatregelen treffen ter bevordering van het milieu

K/D&P/3.2 een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit

Keuzemodule: Tekenen, schilderen en illustreren

K/MVI/5.1 onderzoek doen en een schetsontwerp maken

K/MVI/5.2 een personage tekenen in een modelsheet en walkcycle

K/MVI/5.3 op een 2D medium een plastische weergave maken

K/MVI/5.4 een concept ontwikkelen voor een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming

K/MVI/5.5 een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming realiseren

K/MVI/5.6 een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming presenteren

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op Examenblad.nl:

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/profielvakken-beroeps/economie-ondernemen-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/profielvakken-beroeps/economie-ondernemen-vmbo-kb>

Voor de keuzemodules:

<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/economie-en-ondernemen>

<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/dienstverlening-en-producten>

<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/media-vormgeving-en-ict>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde gemiddelde cijfers van de 4 profielmodules op 1 decimaal bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE voor de profielvakken op te tellen bij het behaalde CSPE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Het eindcijfer van de combinatievakken komt tot stand door alle behaalde gemiddelde cijfers van de 4 door jou gekozen keuzemodules bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij aanvang van een praktische opdracht, die meetelt voor het SE, ontvangt de leerling een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe er beoordeeld wordt.

Wanneer een leerling in leerjaar 4 zakt, dan doet de leerling alle onderdelen uit dat jaar over en blijven de cijfers leerjaar 3 behouden.

Wanneer een leerling in leerjaar 3 blijft zitten dan doet de leerling alle onderdelen uit dat jaar over. De eerder behaalde cijfers vervallen.

PTA ENGELS

LEERWEG BL/KL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
SE1	X	X		MVT/K/3 en 4	Leesvaardigheid Trainen: woordenboek gebruik, readtheory, (examen)teksten, lingua.com Leer signaalwoorden.	Schriftelijk	60 min	En101	Ja	1x
SE2	X			MVT/K/2, 3 en 7	Schrijfvaardigheid Brief/E-mail: leren handige zinnen (tekstboek), aantekeningen en oefenbrieven schrijven	Schriftelijk	60 min	En201	Ja	1x
SE2	X			MVT/K/1 t/m 3 en 6	Taaldorp Oefenen met taaldorp reader Spreek strategieën (tekstboek)	Mondeling	15 min	En202	Ja	1x
SE3	X	X		MVT/K/2 en 5	Kijk en Luistertoets Trainen: kijk Newsround, BBC, programma's in het Engels.	Digitaal/ Schriftelijk	60 min	En301	Ja	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

ERK/Taalprofiel A2

ERK/Taalprofiel B1

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken

MVT/K/2 Basisvaardigheden

MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

MVT/K/4 Leesvaardigheid

MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid

MVT/K/6 Gespreksvaardigheid

MVT/K/7 Schrijfvaardigheid

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op Examenblad.nl:

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/talen/engels-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/talen/engels-vmbo-kb>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Taaldorp is een mondeling schoolexamen, hiervoor ontvang je een beoordelingsformulier.
Vorig jaar 4BL/KL: Taaldorp cijfer vorig schooljaar mag herkanst worden, hoogste cijfer telt.

De exameneenheden MVT/K/1 t/m 3 komen terug in alle SE's.

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3	X			KV/K/1 t/m 4	Voor KCKV maak je 1 kunstdossier waarin je in woord en beeld laat zien dat je de verplichte onderdelen van dit vak hebt gedaan, gemaakt en naar behoren hebt afgerond. De verplichte onderdelen in dit kunstdossier zijn: 1. Deelnemen aan ten minste 4 activiteiten waar een reflectie in woord en/of beeld van gemaakt is. 2. Het maken en presenteren van eigen werk bij 1 ondernomen activiteit. 3. De ontwikkeling van jezelf op het gebied van kunst en cultuur laten zien in 3 opdrachten; - Mijn Smaak - Mijn omgeving - Mijn reflectie op KCKV	Document	Variabel	kckv140	Ja	O/V/G

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken

KV/K/2 Basisvaardigheden

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping

KV/K/4 Reflectie en kunstdossier

De vaardigheden uit het examenprogramma, te weten meemaken, maken, betekenis geven en presenteren zijn het uitgangspunt om het kunstdossier vorm te geven. Deze zijn opgenomen in de activiteiten die leerlingen ondernemen en uitvoeren. Zo is bijvoorbeeld het leren communiceren en samenwerken verbonden met het deelnemen aan activiteiten en het presenteren van de eigen ontwikkeling.

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/kunstvakken-lo/kunstvakken-inclusief-ckv-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/kunstvakken-lo/kunstvakken-inclusief-ckv-vmbo-kb>

GL/TL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-ql/vakken/kunstvakken-lo/kunstvakken-inclusief-ckv-vmbo-ql-tl>

Berekening eindcijfer schoolexamen

Berekening cijfer schoolexamen: alle verplichte onderdelen moeten aanwezig zijn in het kunstdossier en naar behoren zijn afgerond; elk onderdeel krijgt een waardering O/V/G (waarbij $<5,5 = O$, $\geq 5,5 - < 7,5 = V$ en $\geq 7,5 = G$). Alle onderdelen moeten minimaal een V zijn om een V of G te krijgen in de eindbeoordeling van KCKV.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij een O voor het kunstdossier moet aan het eind van het schooljaar het kunstdossier herkanst worden tot het eindcijfer een V of G is om een diploma te behalen.

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

De beoordelingsoverzichten worden geplaatst in de opdrachten.

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P2)			X	LO1/K/6	Kan alleen of samen met anderen één van de volgende vormen van bewegen op muziek uitvoeren: – Ritme en bewegen, streetdance, jazzdans of conditionele vormen op muziek en daarbij regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren. Dan wel: – Indien het bevoegd gezag hier op grond van de identiteit voor kiest, een vorm van bewegen op muziek naar keuze, of een andere bewegingsactiviteit waarbij ritme en tempo bepalend zijn.	Praktisch	Variabel	lo240/ lo100	Nee	1x
LJ3 (P3)			X	LO1/K/8	Kan alleen en in samenwerking met anderen één van de volgende vormen zelfverdediging uitvoeren: – Stoeispelen (bijvoorbeeld: vormen van judo), trefspelen (bijvoorbeeld: vormen van boksen, schermen of karate-do) En daarbij	Praktisch	Variabel	lo340/ lo101	Nee	1x

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					– Veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren.					
SE2/SE3			X	LO1/K/1 en 2	Het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan en in de maatschappij verwoorden. In bewegingssituaties basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, zelfstandig (samen)werken en informatie verwerven en verwerken	Praktisch	Variabel	lo201	Nee	3x
SE2/SE3			X	LO1/K/3	Zichzelf ontwikkelen ten aanzien van een aantal vaardigheden in bewegen en sport die bijdragen tot de ontwikkeling van de eigen leerkansen, zoals: – Kunnen omgaan met regels en een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen – Eenvoudige regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden – In bewegingssituaties kunnen omgaan met elementen als lukken en mislukken en winst en verlies	Praktisch	Variabel	lo202	Nee	3x

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					– Verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en geslacht hanteren binnen bewegingssituaties – Oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport – Kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden.					
SE2/SE3			X	LO1/K/4	Kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: – Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooispelen En daarbij: – Zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.	Praktisch	Variabel	lo203	Nee	2x
SE2/SE3			X	LO1/K/5	Kan alleen en in samenwerking met anderen één of meer van de volgende turnactiviteiten uitvoeren: – Steun- en vrij springen, herhaald springen,	Praktisch	Variabel	lo204	Nee	1x

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					zwaaien, balanceren en acrobatiek en daarbij: – Adequaaf omgaan met risico's en meehelpen bij regelende taken, waaronder hulpverleners.					
SE2/SE3			X	LO1/K/7	Kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: – Hardlopen, ver- en hoogspringen en één vorm van werpen, stoten of slingeren En daarbij: – Basiskennmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.	Praktisch	Variabel	lo205	Nee	2x
SE2/SE3			X	LO1/K/9	Kan alleen en in samenwerking met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die hij kan kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden (bijvoorbeeld water-, winter- of outdoor sporten).	Praktisch	Variabel	lo206	Nee	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"

LO1/K/2 Basisvaardigheden

LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding

LO1/K/4 Spel

LO1/K/5 Turnen

LO1/K/6 Bewegen op muziek

LO1/K/7 Atletiek

LO1/K/8 Zelfverdediging

LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/kunstvakken-lo/lichamelijke-opvoeding-gemeenschappelijk-deel-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/kunstvakken-lo/lichamelijke-opvoeding-gemeenschappelijk-deel-vmbo-kb>

GL/TL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-ql/vakken/kunstvakken-lo/lichamelijke-opvoeding-gemeenschappelijk-deel-vmbo-ql-tl>

Berekening eindcijfer

Het eindcijfer komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 14. Het verkregen cijfer wordt weergegeven als O/V/G (waarbij $<5,5 = O$, $\geq 5,5 - < 7,5 = V$ en $\geq 7,5 = G$). Het vak moet met een V of een G worden afgerond.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Toegestane hulpmiddelen: Sportkleding en verder n.v.t.

Als een leerling door een kortdurende blessure een onderdeel heeft gemist dan kan het zijn dat de docent deze leerling uitnodigt voor het inhaalmoment. Is het beeld bij een los kerndoel meer dan voldoende (leerling heeft deelgenomen en ontwikkeling laten zien), dan zal deze uitnodiging niet volgen. Als een leerling door een langlopende/chronische blessure een aantal onderdelen niet heeft kunnen doen dan wordt deze leerling op een andere manier ingezet tijdens de lessen en sporttoernooien. Op deze wijze is de leerling wel betrokken en actief bezig met de kerndoelen en vaardigheden d.m.v. het begeleiden, reguleren en organiseren van beweegactiviteiten.

SE3 voor de 4e klas is heel kort en heeft geen buitenperiode, vandaar dat deze gecombineerd is met SE2.

Leerlingen ronden elke periode drie subonderdelen af van de verschillende eindtermen (bijvoorbeeld: duurloop bij atletiek of basketbal bij spel) elk van deze (in totaal 6) subonderdelen weegt 1x mee. Daarnaast krijgen ze in beide periodes een sociaal cijfer dat bestaat uit K2 en K3 deze weegt 3x mee per periode.

De exameneenheden LO1/K/1 t/m 3 worden in elke periode getoetst.

Bij uitleg van practicum of praktische opdracht ontvang je een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe je beoordeeld wordt.

PTA LOOPBAANBEGELEIDING

LEERWEG BL/KL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P3)			X		Beroepsgerichte stage klas 3 Stage van 2 weken bij een bedrijf/organisatie naar keuze. Als om welke reden dan ook de stage niet gelopen kan worden dan maakt de leerling een vervangende opdracht.	Praktisch	2 weken	lob340/ lob100	Nee	O/V/G
LJ3 (P3)			X		Portfoliogesprek n.a.v. de beroepsgerichte stage klas 3 Verslag van de beroepsgerichte stage moet compleet ingeleverd worden, daarnaast worden de opgedane ervaring besproken met de mentor.	Mondeling/ Document	Variabel	lob341/ lob101	Ja	O/V/G
SE2			X		Beroepsgerichte stage stage lopen bij een bedrijf/organisatie naar keuze. Als om welke reden dan ook de stage niet gelopen kan worden dan maakt de leerling een vervangende opdracht.	Praktisch	2 weken	lob201	Nee	O/V/G
SE2			X		Portfoliogesprek n.a.v. de beroepsgerichte stage Verslag van de beroepsgerichte stage moet compleet ingeleverd worden,	Mondeling/ Document	Variabel	lob202	Ja	O/V/G

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					daarnaast worden de opgedane ervaring besproken met de mentor.					
SE2			X		Paspoort voor succes Paspoort voor succes moet voor aanvang van het intakegesprek met het MBO zijn besproken met ouders en mentor.	Document	Variabel	lob203	Ja	O/V/G

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Berekening eindcijfer

De opdrachten in leerjaar 3 van LOB moeten met een ‘voldoende’ of ‘goed’ worden afgerond.
Het profielwerkstuk als eindpresentatie wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren.
Beoordelingscriteria worden tijdens de uitleg van de opdrachten duidelijk gemaakt.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij de uitleg van de stage ontvangt de leerling een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe er wordt beoordeeld.

PTA MAATSCHAPPIJLEER

LEERWEG BL/KL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024-2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1)	X			ML1/K/1	Bestuderen Thema 1 en 3 Toets: Wat is Maatschappijleer en Cultuur en Identiteit	Schriftelijk	45 min	ma140/ ma100	Nee*	1x
LJ3 (P1)	X			ML1/K/7	Bestuderen Thema 2 Toets: Media	Schriftelijk	45 min	ma141/ ma101	Nee*	1x
LJ3 (P2)	X			ML1/K/6	Bestuderen Thema 4 Toets Thema Politiek	Schriftelijk	45 min	ma240/ ma102	Nee*	2x
LJ3 (P2)	X			ML1/K/6	Bestuderen Thema 5 Toets: Rechtsstaat	Schriftelijk	45 min	ma241/ ma103	Nee*	2x
LJ3 (P3)	X			ML1/K/3 en 5	Bestuderen Thema 6 Toets: Nederland en de Wereld	Schriftelijk	45 min	ma340/ ma104	Nee*	1x
LJ3 (P3)	X			ML1/K/4	Bestuderen Thema 7 Toets Pluriforme Samenleving	Schriftelijk	45 min	ma341/ ma105	Nee*	2x
LJ3 (P3)	X			ML1/K/2	Het dagelijkse nieuws volgen: Actualiteitentoetsen 1 t/m 4	Schriftelijk	45 min	ma342/ ma106	Nee*	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
ML1/K/2 Basisvaardigheden
ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer
ML1/K/4 Cultuur en socialisatie
ML1/K/5 Sociale verschillen

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

ML1/K/6 Macht en zeggenschap

ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/maatschappijvakken/maatschappijleer-gemeenschappelijk-deel-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/maatschappijvakken/maatschappijleer-gemeenschappelijk-deel-vmbo-kb>

Berekening eindcijfer

Het eindcijfer komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 10. Het verkregen cijfer op 2 decimalen wordt vervolgens afgerond op een heel cijfer, waarbij vanaf 0,50 naar boven wordt afgerond.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Actualiteitentoetsen: er worden in totaal 6 momenten aangeboden. Daarvan tellen de 4 hoogst behaalde cijfers.

Leerlingen die later instromen in klas 3 BL/KL, maar al wel toetsen op een ander niveau hebben afgerond, zullen daarvan omgerekende cijfers krijgen.

Leerlingen die later instromen in klas 3 BL/KL en nog geen maatschappijleer hebben gehad, zullen alle toetsen alsnog moeten maken.

* Herkansing: Leerlingen die voor hun eindcijfer lager scoren dan een afgeronde 6, moeten een herkansing maken. Het cijfer dat de leerling haalt voor de herkansing vervangt het eindcijfer van maatschappijleer, als het cijfer voor de herkansing hoger ligt dan het eindcijfer. Dus niet het cijfer voor één onderdeel van het PTA, maar het eindcijfer in zijn totaliteit.

Omdat het gaat om een herkansing waarvan het cijfer het eindcijfer voor het vak in zijn geheel vervangt, wordt er een selectie uit alle onderdelen van het maatschappijleerprogramma getoetst in het herexamen. Op basis van het herexamen moeten we kunnen beoordelen of de leerling het gewenste eindniveau voor het volledige examenprogramma gehaald heeft.

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1)	X			NASK1/K/7	Hoofdstuk 3 Licht en Beeld	Schriftelijk	60 min	nsk1140/ nsk1100	Ja	3x
LJ3 (P3)	X	X	X	NASK1/K/9	Practicumverslag hoofdstuk 5 Kracht en beweging	Document	Variabel	nsk1340/ nsk1101	Nee*	1x
SE1	X	X		NASK1/K/4, 8 en 10	Hoofdstuk 6.1 Stoffen Hoofdstuk 9 Geluid	Schriftelijk	60 min	nsk1102	Ja	3x
SE1	X	X	X	NASK1/K/4	Practicumverslag hoofdstuk 6.1 Stoffen	Document	Variabel	nsk1103	Nee*	1x
SE2	X	X		NASK1/K/5 en 6	Hoofdstuk 6.4 Elektriciteit gebruiken Hoofdstuk 7 Energie Hoofdstuk 8 Werken met elektriciteit	Schriftelijk	60 min	nsk1201	Ja	3x
SE2	X	X	X	NASK1/K/5	Practicumverslag hoofdstuk 6.2 Elektrische schakelingen	Document	Variabel	nsk1202	Nee*	1x
SE3	X	X		NASK1/K/9	Hoofdstuk 6.3 Kracht en beweging Hoofdstuk 10 Veilig bewegen	Schriftelijk	60 min	nsk1301	Ja	3x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NASK1/K/1 Oriëntatie op leren en werken

NASK1/K/2 Basisvaardigheden

NASK1/K/3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde

NASK1/K/4 Stoffen en materialen

NASK1/K/5 Elektrische energie

NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NASK1/K/7 Licht en beeld

NASK1/K/8 Geluid

NASK1/K/9 Kracht en veiligheid

NASK1/K/10 Bouw van de materie

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://examenblad.nl):

<https://examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/exacte-vakken/natuur-scheikunde-i-vmbo-bb>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 15. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De exameneenheden NASK1/K/1 t/m 3 komen in elk PTA-onderdeel aan bod.

* De leerlingen krijgen tijdens het proces waarbij zij werken aan practica en verslaglegging gerichte feedback waarna ze het werk kunnen verbeteren. Dit is de reden dat deze niet herkanst mag worden en binnen de gestelde tijd afgerond moet zijn. Tijdens de les krijgen zij een checklist, beschrijving van de opdracht en beoordelingsrubriek uitgereikt.

PTA NEDERLANDS

LEERWEG BL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P3)	X	X		NE/K/4	Kijk- en luistervaardigheid (hoofdstuk 3.6, 4.6 en 5.6)	Digitaal	Variabel	Ne340/Ne100	Ja	1x
SE1	X	X		NE/K/3	Grammatica en Spelling (hoofdstuk 6.1, 6.2 en 6.3)	Schriftelijk	60 min	Ne101	Ja	1x
SE2	X		X	NE/K/1 en 5	Spreken en gesprekken (hoofdstuk 3.1 en 3.2 Presenteren)	Mondeling	Variabel	Ne201	Ja*	1x
SE2	X	X		NE/K/7	Schrijfvaardigheid (artikel of zakelijke e-mail, zakelijke brief en theorie hoofdstuk 2.1, 2.2 en 2.3)	Digitaal	45 min	Ne202	Ja	1x
SE3	X		X	NE/K/2 en 8	Mediadossier (hoofdstuk 5.1 t/m 5.5 Fictie)	Document	Variabel	Ne301	Nee	1x
SE3	X	X		NE/K/6	Leesvaardigheid (hoofdstuk 1.1 t/m 1.3 Lezen)	Digitaal	60 min	Ne302	Ja	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NE/K/1 Oriëntatie op leren en werken
NE/K/2 Basisvaardigheden
NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands
NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid
NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid
NE/K/6 Leesvaardigheid

Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NE/K/7 Schrijfvaardigheid

NE/K/8 Fictie

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op Examenblad.nl:

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/talen/nederlands-vmbo-bb>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 6. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Voor de praktische opdracht (mediadossier) ontvangt de leerling een beoordelingsformulier. Hierop staat beschreven aan welke eisen er moet worden voldaan.

*Herkansing alleen mogelijk als het cijfer lager is dan een 5,5.

PTA REKENEN

LEERWEG BL/KL/GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3			X	Domeinen 1 t/m 4	Eindtoets 2F	Digitaal	90 min	r2f340/ r2f100	Ja	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Binnen het gebied van rekenen zijn er vier domeinen, die samen de relevante inhoud en dekken:

1. Getallen
2. Verhoudingen
3. Meten en Meetkunde
4. Verbanden

Elk domein is bij rekenen opgebouwd uit de onderdelen:

- notatie, taal en betekenis, waarbij het gaat om de uitspraak, schrijfwijze en betekenis van getallen, symbolen en relaties en om het gebruik van wiskundetaal;
- met elkaar in verband brengen, waarbij het gaat om het verband tussen begrippen, representaties, en dagelijks spraakgebruik;
- gebruiken, waarbij het gaat om rekenvaardigheden in te zetten bij het oplossen van problemen.

Elk van deze onderdelen is op zijn beurt opgebouwd uit drie vormen van beheersing. Die zijn als volgt te karakteriseren:

- paraat hebben: kennis van feiten en begrippen, reproduceren, routines, technieken;
- functioneel gebruiken: kennis van een goede probleemaanpak, het toepassen, het gebruiken binnen en buiten het schoolvak;

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"

- **weten waarom: begrijpen en verklaren van concepten en methoden, kunnen uitleggen, blijk geven van overzicht.**

Ga voor meer informatie naar: <https://www.slo.nl/thema/meer/taal-rekenen/rekenen/>

Berekening eindcijfer

Rekenen maakt alleen onderdeel uit van ons examenprogramma voor leerlingen die geen wiskunde in het vakkenpakket hebben. Het vak is echter in klas 3 verplicht voor alle leerlingen. Om aan te geven dat het belangrijk is om het rekenonderwijs voort te zetten, wordt eind klas 3 een rekentoets 2F afgenomen. Bij het behalen van een afgeronde 6 of hoger, is het vak rekenen niet meer verplicht in klas 4. Is het afgeronde cijfer een 5 of lager, dan is de leerling verplicht het vak rekenen te volgen in klas 4. Dit cijfer maakt geen onderdeel uit van de overgangsregeling naar klas 4. Wel komt het cijfer op het rapport. In klas 4 wordt alleen de herkansing gemaakt. Dit cijfer telt niet mee in slaag- en zakregeling. Het hoogst behaalde cijfer wordt vermeld op een certificaat.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Geen opmerkingen

PTA WISKUNDE

LEERWEG BL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P3)	X			WI/K/7 en 8	Hoofdstuk 3 statistiek Hoofdstuk 1 van leerjaar 4 Opdrachten maken, nakijken en verbeteren. Vragen stellen over opdrachten die niet begrepen worden of fout zijn gemaakt. Samenvatting/Extra oefeningen maken aan het eind van elk hoofdstuk om kennis te herhalen.	Schriftelijk	90 min	wi340/ wi100	Ja	1x
SE1	X	X		WI/K/4	Hoofdstuk 3 formules Hoofdstuk 4 formules en grafieken Opdrachten maken, nakijken en verbeteren. Vragen stellen over opdrachten die niet begrepen worden of fout zijn gemaakt. Samenvatting/Extra oefeningen maken aan het eind van elk hoofdstuk om kennis te herhalen.	Schriftelijk	90 min	wi101	Ja	1x
SE2	X	X		WI/K/6	Hoofdstuk 6 hoeken en symmetrie Hoofdstuk 7 omtrek oppervlakte en inhoud. Opdrachten maken, nakijken en	Schriftelijk	90 min	wi201	Ja	1x

Periode	SE	CE	SCH	Examineenheid/Eindtermen/take n/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					verbeteren. Vragen stellen over opdrachten die niet begrepen worden of fout zijn gemaakt. Samenvatting/Extra oefeningen maken aan het eind van elk hoofdstuk om kennis te herhalen.					
SE3	X	X		WI/K/5	Hoofdstuk 2 rekenen Hoofdstuk 5 maten omrekenen Hoofdstuk 8 meten en kijken Opdrachten maken, nakijken en verbeteren. Vragen stellen over opdrachten die niet begrepen worden of fout zijn gemaakt. Samenvatting/Extra oefeningen maken aan het eind van elk hoofdstuk om kennis te herhalen.	Schriftelijk	90 min	wi301	Ja	1x

Examineenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
WI/K/2 Basisvaardigheden
WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde
WI/K/4 Algebraïsche verbanden
WI/K/5 Rekenen, meten en schatten
WI/K/6 Meetkunde
WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek
WI/K/8 Geïntegreerde wiskundige activiteiten

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op Examenblad.nl:

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/exacte-vakken/wiskunde-vmbo-bb>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De exameneenheden WI/K/1 t/m 3 komen bij elk SE aan bod.

PTA ZORG EN WELZIJN

LEERWEG BL/KL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024-2026)

Periode	SE	CE	SCH	Examineenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/ZW/1.1 t/m 1.3	Profielmodule Mens en Gezondheid: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 60 min 45 min	zw101	Ja Ja Ja	1x (gemiddelde van de 3 toetsen)
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/ZW/2.1 t/m 2.5	Profielmodule Mens en Omgeving: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 60 min 45 min	zw102	Ja Ja Ja	1x (gemiddelde van de 3 toetsen)
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/ZW/3.1 t/m 3.3	Profielmodule Mens en Activiteit: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw103	Ja Ja	1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P1) SE1	X	X		P/ZW/4.1 t/m 4.5	Profielmodule Mens en Zorg:	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw104	Ja Ja	1x (gemiddelde)

Periode	SE	CE	SCH	Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten					van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/1.1 t/m 1.4	Keuzemodule Kennismaken met uiterlijke verzorging: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw201	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/2.1 en 2.2	Keuzemodule Haarverzorging: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw202	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/3.1 en 3.2	Keuzemodule Huidverzorging: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw203	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde

Periode	SE	CE	SCH	Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten					van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/5.1 t/m 5.5	Keuzemodule Welzijn kind en jongere: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw204	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/6.1 t/m 6.4	Keuzemodule Wonen en huishouden: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw205	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/7.1 t/m 7.5	Keuzemodule Assisteren in de gezondheidszorg (alleen voor KL): bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw206	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/8.1 t/m 8.4	Keuzemodule Welzijn volwassenen en ouderen:	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw207	Ja Ja	Onderdeel

Periode	SE	CE	SCH	Examenleenheid/Eindtermen/take n/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten					combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/11.1 t/m 11.5	Keuzemodule Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten. Praktijktoets 1: Organiseren van een toernooi Praktijktoets 2: Het geven van een les	Theorie (1x) Praktijk (1x) Praktijk (1x)	60 min 60 min 45 min	zw208	Ja Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 3 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/ZW/12.1 t/m 12.5	Keuzemodule Voorkomen van ongevallen en EHBO: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw209	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P2) SE2	X			K/HBR/6.1 t/m 6.2	Keuzemodule De bijzondere keuken: bestuderen theorie bronnenboek, maken en nakijken opdrachten, uitvoeropdrachten maken/uitvoeren, stappenplannen kennen en kunnen toepassen, oefenen van de verschillende praktische opdrachten	Theorie (1x) Praktijk (1x)	60 min 45 min	zw210	Ja Ja	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 2 toetsen)
LJ3 (P2) SE2	X			K/MVI/5.1 t/m 5.6	Keuzemodule Tekenen, schilderen en illustreren: 1. Je maakt een magazine over vormgeving. Je onderzoekt begrippen. licht, ruimte, vorm, compositie, kleur en structuur. Je onderzoekt materialen 2. Je ontwerpt een personage. Je tekent een modelsheet en walkcycle. Je schetst en maakt een nauwkeurig lijnontwerp, werkt deze uit, verbetert die en brengt accenten aan. 3. Je maakt een tekening van de omgeving met vluchtpunten en tekent daarin een plastische weergave van je personage.	6 Praktijktoetsen (1x)	Variabel	zw211	Nee	Onderdeel combinatie-cijfer 1x (gemiddelde van de 5 toetsen)

Periode	SE	CE	SCH	Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					4. Je onderzoekt kunststromingen. Je kan de opdracht uitleggen, een idee ontwikkelen, planning maken, plan opstellen, schets maken en je idee presenteren. Je maakt een mediaproduct in de stijl van een kunststroming. 5. Dit mediaproduct presenteert je, je reflecteert hierop en kan feedback geven en ontvangen					

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Profielmodule 1: Mens en gezondheid

P/ZW/1.1 Informatie geven over een gezonde leefstijl

P/ZW/1.2 Een gezonde maaltijd samenstellen, bereiden en opdienen

P/ZW/1.3 Ondersteunen bij een verantwoord voedings- en bewegingspatroon en dagritme

Profielmodule 2: Mens en omgeving

P/ZW/2.1 Schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren

P/ZW/2.2 Textiel verzorgen

P/ZW/2.3 Baliewerkzaamheden verrichten

P/ZW/2.4 Informatie geven over aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen

P/ZW/2.5 Bij het inrichten van de ruimte rekening houden met het gebruik van de ruimte

Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Profielmodule 3: Mens en activiteit

P/ZW/3.1 Een eenvoudige activiteit voor een individu en groep voorbereiden

P/ZW/3.2 Een eenvoudige activiteit met een individu en groep uitvoeren

P/ZW/3.3 Een eenvoudige activiteit met een individu en groep afsluiten

Profielmodule 4: Mens en zorg

P/ZW/4.1 Ondersteunen bij eenvoudige verzorgende activiteiten

P/ZW/4.2 Ondersteunen bij het bewegen en verplaatsen

P/ZW/4.3 Eenvoudige EHBO-technieken toepassen

P/ZW/4.4 Ondersteunen bij vaak voorkomende ziekteverschijnselen

P/ZW/4.5 Toepassingen van ICT en technologie in de hulpverlening benoemen, adviseren en gebruiken

Keuzemodule: Kennismaking met uiterlijke verzorging

K/ZW/1.1 Een klant ontvangen en het bezoek afronden

K/ZW/1.2 Een eenvoudige haar- en hoofdhuidbehandeling uitvoeren die past bij het haar en de hoofdhuid van de klant

K/ZW/1.3 Een eenvoudige gezichtsbehandeling uitvoeren die past bij de huid van de klant

K/ZW/1.4 Een eenvoudige handbehandeling uitvoeren die past bij de conditie van de handen van de klant

Keuzemodule: Welzijn volwassenen en ouderen

K/ZW/8.1 Volwassenen en ouderen ondersteunen in dagelijkse situaties en hierbij de zelfredzaamheid bevorderen

K/ZW/8.2 Volwassenen en ouderen ondersteunen bij het vinden van een geschikte dagbesteding in de buurt, het dorp of de stad

K/ZW/8.3 Een (re)creatieve activiteit voor volwassenen en ouderen organiseren en uitvoeren op het gebied van muziek, drama, beeldende vorming

K/ZW/8.4 Een klant observeren tijdens het uitvoeren van de activiteit en daarover rapporteren

Keuzemodule: Haarverzorging

K/ZW/2.1 Een haar- en hoofdhuidbehandeling uitvoeren op basis van een haardiagnose bij een klant

K/ZW/2.2 Haar omvormen

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Keuzemodule: Huidverzorging

K/ZW/3.1 Een gezichtsverzorgende behandeling uitvoeren op basis van een huiddiagnose

K/ZW/3.2 Een lichaamsverzorgende behandeling uitvoeren die past bij de huid van de klant en daarbij rekening houden met de privacy van de klant

Keuzemodule: Welzijn kind en jongere

K/ZW/5.1 Ondersteunen bij opvoeding en ontwikkeling

K/ZW/5.2 Kinderen en jongeren ondersteunen in dagelijkse situaties en hierbij de zelfredzaamheid bevorderen

K/ZW/5.3 (Re)creatieve activiteiten voor kinderen of jongeren organiseren en hen stimuleren en begeleiden

K/ZW/5.4 Een omgeving verzorgen en inrichten voor een leeftijdsgroep

K/ZW/5.5 Een dagrapportage maken volgens een rapportagesysteem en dit mondeling toelichten

Keuzemodule: Wonen en huishouden

K/ZW/6.1 Persoonlijke aandacht geven aan de klant

K/ZW/6.2 Informeren naar de wensen van de klant en een voorstel maken voor het onderhoud van de woon- en leefomgeving en daarbij rekening houden met de zelfredzaamheid van de klant

K/ZW/6.3 Bijdragen aan het realiseren van een veilige, schone en sfeervolle leefomgeving

K/ZW/6.4 Zorgdragen voor kleding, schoeisel en linnengoed

Keuzemodule: Assisteren in de gezondheidszorg

K/ZW/7.1 Front office werkzaamheden verrichten in een gesimuleerde praktijk

K/ZW/7.2 Zorgdragen voor praktijkomgeving, hulpmiddelen en apparatuur

K/ZW/7.3 In opdracht en volgens protocol gegevens verzamelen van de klant over zijn of haar gezondheid

K/ZW/7.4 De klant informeren en adviseren over zorg voor de eigen gezondheid in een gesimuleerde omgeving

K/ZW/7.5 Voorlichting geven over mondhygiëne

Keuzemodule: Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten

K/ZW/11.1 Informatie verstrekken over mogelijkheden om te bewegen en te sporten in de eigen regio

K/ZW/11.2 Voor een doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren

K/ZW/11.3 Assisteren en instructie geven bij sport- en bewegingsactiviteiten

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

K/ZW/11.4 Omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures

K/ZW/11.5 Assisteren bij de uitvoering van bewegingsprogramma's

Keuzemodule: Voorkomen van ongevallen en EHBO

K/ZW/12.1 Assisteren bij activiteiten op het gebied van veiligheid en risicopreventie

K/ZW/12.2 De functie van enkele organen en weefsels uitleggen

K/ZW/12.3 In acute situaties handelen volgens het 5 stappenplan

K/ZW/12.4 Stoornissen in de vitale functies signaleren en direct professionele hulp inschakelen

K/ZW/12.5 Aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen letsels herkennen en vaststellen van de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren (Eerste Hulp B)

Keuzemodule: De bijzondere keuken

K/HBR/6.1 Een bijdrage leveren aan het beheren van horeca producten voor de bijzondere keuken

K/HBR/6.2 Maaltijden uit bijzondere keukens bereiden, zoals de Aziatische keuken, de Japanse keuken en de Italiaanse keuken

Keuzemodule: Teken, schilderen en illustreren

K/MVI/5.1 Onderzoek doen en een schetsontwerp maken

K/MVI/5.2 Een personage tekenen in een modelsheet en walkcycle

K/MVI/5.3 Op een 2D medium een plastische weergave maken

K/MVI/5.4 Een concept ontwikkelen voor een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming

K/MVI/5.5 Een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming realiseren

K/MVI/5.6 Een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming presenteren

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op Examenblad.nl:

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/profielvakken-beroeps/zorg-welzijn-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/profielvakken-beroeps/zorg-welzijn-vmbo-kb>

Voor de keuzemodules:

<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/zorg-en-welzijn>

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/horeca-bakkerij-en-recreatie>

<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/media-vormgeving-en-ict>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde gemiddelde-cijfers van de 4 profielmodules op 1 decimaal bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE voor de profielvakken op te tellen bij het behaalde CSPE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Het eindcijfer van de combinatievakken komt tot stand door alle behaalde gemiddelde-cijfers van de 4 door jou gekozen keuzemodules bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Wanneer een leerling in leerjaar 3 blijft zitten dan doet deze alle onderdelen uit dat jaar over. De eerder behaalde cijfers vervallen.

Doet een leerling het 4e leerjaar over, dan blijven de cijfers van het 3e leerjaar staan. De leerling doet het hele leerjaar (klas 4), inclusief theorie- en praktijktoetsen, over.